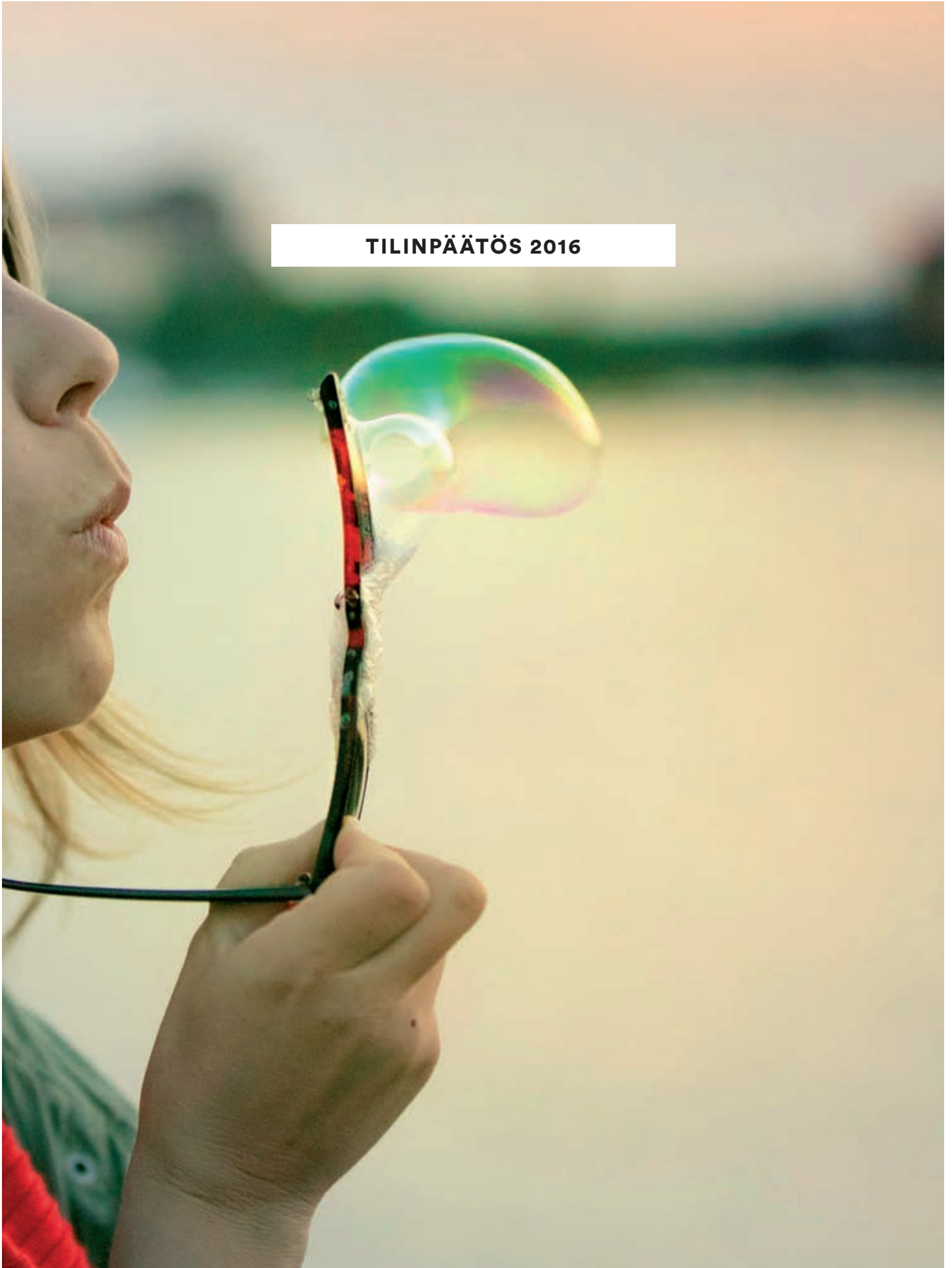

TILINPÄÄTÖS 2016

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

DNA on yksi Suomen johtavista tietoliikennepalveluiden tarjoajista. DNA:lla on oma valtakunnallinen matkaviestinverkko ja maan laajin valokuitupohjainen kaapeliverkko, joka mahdollistaa laadukkaiden laajakaista- ja tv-palvelujen tarjoamisen asiakkaille. Yhtiön liiketoiminta jakautuu kuluttaja- ja yritysliiketoimintaan. Kaikkiaan DNA:lla on yli 3,8 miljoonaa liittymäasiakkuutta. Yhtiössä työskentelee noin 1 700 tietoliikennealan ammattilaista, joiden keskeisenä työn tavoitteena on DNA:n strategian mukainen erinomainen asiakaskokemus.

Suluissa olevat luvut viittaavat vuoteen 2015.

Toimintaympäristö

Suomen talous on palaamassa hiljalleen kasvu-uralle. Yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa tietoliikennealaan vähemmän kuin useisiin muihin toimialoihin ja tietoliikennepalveluiden kysyntä onkin pysytellyt pitkään suhteellisen vakaana.

Mobiilidatamarkkina jatkoi kasvuaan älypuhelinien, tablettien ja muiden internetiin yhdistettyjen laitteiden yleistymisen ja 4G-nopeuksien entistä laajemman saatavuuden ansiosta. Tefficientin joulukuussa julkaiseman raportin* mukaan suomalaiset ovat maailman kärkeä mobiilidatan käytössä, sillä Suomessa käytettiin eniten mobiilidataa maailmassa jo kolmantena peräkkäisenä vuonna.

Käytännössä kaikki markkinoilla myydyt puhelimet olivat vuonna 2016 älypuhelimia ja niistä lähes kaikki olivat 4G-malleja. Puheliikevaihto ja tekstiviestimarkkina ovat laskeneet Suomessa tasaisesti, mutta mobiilidatamarkkinan kasvu on korvannut tätä laskua. Sosiaalisen median viestintäsovellukset ovat rikastaneet ja osin myös syrjäyttäneet perinteisiä viestintätapoja, kuten tekstiviestejä.

Kiinteiden laajakaistaliittymien määrä pysyi samalla tasolla. Suomalaiset siirtyvät kuitenkin huomattavasti nopeampiin kaapeli- ja Ethernet-pohjaisiin laajakaistaliittymiin. Hintakilpailu laajakaistamarkkinalla säilyi kovana.

TV- ja videopalveluiden käyttö monipuolistui edelleen. Perinteinen televisionkatselu pysyi melko tasaisena. Suoratoisto- sekä tilausvideopalveluiden käytön kasvu jatkui. Myös kaapelitelevisioliittymien määrä jatkoi vakaata kasvuaan. Teräväpiirtolähetyksen seuraaminen lisääntyi ja asiakkaat haluavat seurata sisältöjä heille parhaiten sopivana ajankohtana.

Taloudellisen epävarmuuden johdosta yritysasiakkaat olivat varovaisia uusien hankintojen tekemisessä ja päätöksentekoprosessit ovat hidastuneet. Yhä liikkuvammat ja verkottuneemmat työskentelytavat näkyivät yritysten ja julkishallinnon verkkoratkaisuissa sekä tietoliikennepalveluissa mobiilidatan tärkeyden kasvaessa. Teollinen internet ja sen mahdollisuudet kiinnostavat yrityksiä, mikä näkyy mm. DNA:n M2M-liittymäkannan (machine to machine) kasvuna. Yritysten jatkuvasti lisääntyvä pilvipalvelujen käyttö näkyy kasvavana verkkokapasiteetin tarpeena.

* Tefficientin raportti: <https://corporate.dna.fi/documents/15219/31276591/Tefficient+industry+analysis+5+2016+mobile+data+usage+and+pricing+1H+2016.pdf/b174b22a-ba61-4ffc-9848-78cf203f3114>

Sääntely

Toimiluvat 700 megahertsin taajuusalueella huutokaupattiin kaupalliseen käyttöön marraskuussa 2016. DNA voitti 700 MHz:n taajuushuutokaupassa tavoitteleman sa taajuuskaistaparin. 700 megahertsin taajuusalueita voidaan käyttää 4G-verkkojen rakentamiseen helmi-kuun 2017 alusta lähtien.

Norkring AS:n luopui kesällä 2016 sille myönnettyistä antenniverkon verkkotoimiluvista, ja toimiluvat myönnettiin Digitalle. Nykyisiä verkkotoimilupia ja niihin myönnettyjä ohjelmistotoimilupia on jatkettu uusien toimilupien voimaantuloon 17.5.2017 asti.

Euroopan komissio julkaisi syksyllä 2016 ehdotuksensa sähköisen viestinnän sääntelykehityksen uudistamiseksi. Kokonaisuudistus koskee mm. markkinasääntelyä, taajuushallintoa ja radiotaajuuksien käyttöä, yleispalveluvelvoitteita, sähköisten viestintäpalvelujen sääntelyä ja kuluttajansuojaa. Sääntelypaketilla voi olla merkittäviä vaikutuksia DNA:n liiketoimintaan.

Komissio hyväksyi joulukuussa verkkovierailua koskevan täytäntöönpanosäädöksen ns. kohtuullisen käytön periaatteista (Fair Use Policy). Säädöksellä rajoitetaan myös korkeadatumääräisten liittymien lisämaksutonta käyttöä ulkomailla. Lisämaksuttoman käytön raja on säädöksessä sidottu liittymän hintaan sekä operaattoreiden väliseen tukkuhintaan. Operaattori voi hakea Viestintävirastolta lupaa lisämaksun soveltamiselle, mikäli se ei voi kattaa niitä kustannuksia, joita se joutuu maksamaan asiakkaansa verkkovierailupalvelun käytöstä ulkomaan operaattorille.

Verkkovierailua koskevan enimmäistukku maksuesityksen käsittely on vielä kesken. Uuden verkkovierailusääntelyn on määrä tulla voimaan kesällä 2017 ja sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia DNA:n liiketoimintaan.

EU:n tietosuoja-asetus hyväksyttiin lopullisesti keväällä 2016. Asetusta sovelletaan toukokuusta 2018 alkaen. Tietosuoja-asetuksella ja sitä seuraavalla sähköisen viestinnän tietosujasääntelyn uudelleentarkastelulla arvioidaan olevan vaikutuksia DNA:n toimintaan esimerkiksi asiakastietojen käsittelyn osalta.

Liikevaihto ja tulos

Liikevaihto

DNA:n liikevaihto kasvoi ja oli 858,9 miljoonaa euroa (828,8). Liikevaihtoon vaikutti myönteisesti palveluliiketoiminnan kasvu ja päätelaitteiden myynnin hyvä kehitys. Palveluliiketoiminnan kasvu johtuu erityisesti matkaviestinliittymien myynnin hyvästä kehityksestä ja lisääntyvästä mobiilidatan käytöstä, joka kasvatti 4G-liittymien osuutta liittymäkannasta. Liikevaihtoon vaikutti heikentävästi maksutelevisiopalveluiden heikentynyt kysyntä ja yhdysliikennehintojen lasku.

Kuluttajaliiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 73,5 prosenttia (72,0) ja yritysliiketoiminnan 26,5 prosenttia (28,0).

Tulos

Vertailukelpoinen käyttökate kasvoi ja oli 247,1 miljoonaa euroa (226,7). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaneita eriä oli 10,8 miljoonaa euroa ja ne liittyivät pääosin listautumiseen. Vuoden 2015 käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikutti 1,1 miljoonan euron myyntivoitto. Käyttökate kasvoi ja oli 236,3 miljoonaa euroa (227,7). Käyttökateen osuus liikevaihdosta pysyi ennallaan ja oli 27,5 prosenttia (27,5). Käyttökateen kasvuun vaikuttivat palveluliiketoiminnan kasvu ja operatiivisen toiminnan tehostuminen.

Vertailukelpoinen liiketulos kasvoi ja oli 102,1 miljoonaa euroa (72,0). Liiketulos kasvoi 91,2 miljoonaan euroon (73,1). Liiketulokseen vaikuttivat myönteisesti käyttökateen kasvu ja katsauskauden alhaisemmat poistot vertailuvuoteen nähden. Liiketuloksen osuus liikevaihdosta nousi 10,6 prosenttiin (8,8). Liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttivat samat erät kuin käyttökatteeseen.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä 9,6 miljoonaa euroa (11,5). Tuloverot olivat yhteensä 16,5 miljoonaa euroa (11,5). Tilikauden tulos kasvoi ja oli 65,2 miljoonaa euroa (50,0). Osakekohtainen tulos oli 0,51 euroa (0,39).

Liittymämäärien kehitys

DNA:n matkaviestinliittymäkanta kasvoi vuonna 2016 121 000 liittymällä ja liittymiä oli vuoden lopussa yli 2,7 miljoonaa. Kiinteän verkon liittymäkanta laski 7 000 liittymällä ja niiden kokonaismäärä oli yli 1,1 miljoonaa vuoden lopussa. Lankaliittymien väheneminen pienensi kiinteän verkon liittymäkantaa. Kuitenkin laajakaista- ja kaapelitelevisioliittymien määrä kasvoi vuoden aikana yhteensä noin 6 000 liittymällä.

KONSERNIN TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

Milj. €	2016	2015	Muutos-%
Liikevaihto	858,9	828,8	3,6 %
Käyttökate	236,3	227,7	3,8 %
- osuus liikevaihdosta, %	27,5 %	27,5 %	
Vertailukelpoinen käyttökate*	247,1	226,7	9,0 %
- osuus liikevaihdosta, %	28,8 %	27,3 %	
Liiketulos	91,2	73,1	24,8 %
- osuus liikevaihdosta, %	10,6 %	8,8 %	
Vertailukelpoinen liiketulos*	102,1	72,0	41,7 %
- osuus liikevaihdosta, %	11,9 %	8,7 %	
Tilikauden tulos	65,2	50,0	30,3 %
Matkaviestinverkon liittymät kauden lopussa, kpl	2 742 000	2 621 000	4,6 %
- liittymäkohtainen liikevaihto (ARPU), €	17,1	17,0	0,6 %
- asiakasvaihtuvuus (CHURN), %	16,1	16,0	0,6 %
Kiinteän verkon liittymät kauden lopussa, kpl	1 113 000	1 120 000	-0,6 %

Rahavirta ja rahoitusasema

Rahavirta investointien jälkeen oli 83,5 miljoonaa euroa (97,3).

DNA:lla oli katsauskauden päättyessä 150 miljoonan euron luottolimiitistä käyttämättömänä 150 miljoonaa euroa (150) ja tililimiittejä yhteensä 15 miljoonaa euroa (15). Luottolimiittiä jatkettiin ensimmäisen kerran vuodella kaikkien pankkien suostumuksella lokakuuhun 2021 asti. Yhtiöllä on myös 150 miljoonan euron (150) yritystodistusohjelma, josta katsauskauden lopussa oli laskettu liikkeelle 5 miljoonaa euroa (40).

Nettovelkaantumisasaste laski ja oli katsauskauden lopussa 53,9 prosenttia (78,5). Kaupankäynti DNA:n

osakkeilla alkoi 30.11.2016 Nasdaq Helsingin pörssin pre-listalla ja pörssin päälisalla 2.12.2016. DNA sai listautumisannista noin 50 miljoonan euron bruttovarat ja 38,6 miljoonan euron nettovarot.

Konsernin rahavarat olivat 46,2 miljoonaa euroa (25,3). Nettovelka laski ja oli 321,7 miljoonaa euroa (412,3). Konsernin rahavarojen ja nostamattomien komittoitujen luottolimiittien yhteismäärä oli 211,2 miljoonaa euroa (190,3).

Nettovelan suhde käyttökatteeseen parani ja oli katsauskauden lopussa 1,36 (1,81).

Omavaraisuusaste oli katsauskauden lopussa 48,4 prosenttia (44,1).

Rahavirta ja rahoituksen tunnusluvut

Milj. €	2016	2015
Rahavirta investointien jälkeen	83,5	97,3
1 000 €	2016	2015
Nettovelka	321,7	412,3
Nettovelka/käyttökate	1,36	1,81
Nettovelkaantumisasaste (gearing), %	53,9	78,5
Omavaraisuusaste, %	48,4	44,1

LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KEHITYS

Kuluttajaliiketoiminta

Kuluttajaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi ja oli 631,3 miljoonaa euroa (596,3).

Liikevaihtoa kasvattivat matkaviestinliittymien myynnin myönteinen kehitys, lisääntynyt mobiilidatan käyttö, joka kasvatti 4G-liittymien osuutta liittymäkannasta ja päätelaitteiden myynnin hyvä kehitys. Liikevaihtoon vaikuttivat heikentävästi yhdysliikennehintojen lasku sekä maksutelevisiopalveluiden kysynnän heikkeneminen.

Käyttökate kasvoi ja oli 168,4 miljoonaa euroa (154,6). Käyttökate kasvattivat palveluliiketoiminnan myönteinen kehitys ja operatiivisen toiminnan tehostuminen. Käyttökate osuus liikevaihdosta kasvoi 26,7 prosenttiin (25,9).

Kuluttajaliiketoiminnan liiketulos kasvoi 74,6 miljoonaa euroon (56,0), ja sen osuus liiketoiminnan liikevaihdosta oli 11,8 prosenttia (9,4). Käyttökate ja liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttivat pääasiassa listautumiseen liittyneet kulut, jotka olivat yhteensä 6,5 miljoonaa euroa. Kuluttajaliiketoiminnalle kohdistui 93,9 miljoonan euron (98,6) poistot.

DNA:n matkaviestinverkon liittymien määrän kasvu ja liittymäkohtaisen asiakaslaskutuksen myönteinen kehitys vaikuttivat palveluliiketoimintaan myönteisesti vuonna 2016.

DNA:n päätelaitemyynti kehittyi hyvin vuonna 2016 ja oli euromääräisesti mitattuna edellisvuotta korkeammalla tasolla. Vuonna 2016 käytännössä kaikki DNA:n myymät puhelimet ovat olleet älypuhelimia ja näistä lähes kaikki ovat 4G-kykyisiä. 4G-liittymien kysyntä kasvoi vuoden aikana selkeästi ja suurin osa myydyistä liittymistä on 4G-liittymiä.

DNA lanseerasi toukokuussa uuden sukupolven valokuituverkon. DNA Valokuitu Plus -liittymä mahdollistaa gigaluokan laajakaistanopeudet ilman muutostyötarpeita taloyhtiön sisäverkossa. Gigaluokan nopeus tuli ensin tarjolle pääkaupunkiseudulle noin 300 000 kotitalouteen ja kesäkuun alussa myös Ouluun ja sen ympäristökuntiin yhteensä noin 80 000 kotitalouteen. Lisäksi DNA toteutti 9.5.2016 DNA Valokuitu Plus -liittymän julkistamistilaisuudessa 3,055 Gbit/s -nopeusennätyksen. Yksikään muu operaattori Euroopassa ei ole yltänyt vastaavaan nopeuteen normaalissa asiakaskäytössä olevassa laajakaistaverkossa.

DNA:n ja Comptelin julkaisemalle mobiilisovellukselle myönnettiin Global Telecoms Innovation Award -palkinto Lontoossa 25. toukokuuta. Lisäksi sovellus ylsi hopealle Suomen Paras Mobiilipalvelu 2016 -kilpailussa hyötypalvelut-kategoriassa. Viime vuoden lopulla markkinoille tullut sovellus tekee mobiilidatan ostamisesta prepaid-liittymiin helppoa ja nopeaa.

DNA ja Yle sopivat toukokuussa Ylen HD-muotoisten tv-kanavien jakelusta myös vuodesta 2017 eteenpäin. Sopimus on voimassa toistaiseksi vuoteen 2026 saakka.

DNA toi kolmannella neljänneksellä tarjolle uuden SportMix-kanavapaketin, johon asiakkaat saavat itse valita haluamansa urheilupaketit viidestä vaihtoehdosta. Kanavapaketit ovat tarjolla DNA:n kaapeli- ja antenniverkossa sekä lähes kaikki DNA:n valikoimaan kuuluvat urheilukanavat ovat seurattavissa myös mobiilisti DNA TV -sovelluksen kautta.

Marraskuussa 2016 DNA TV -sovellus oli käytössä jo yli 300 000 asiakkaalla. Perinteisen television, kanavapaketit ja ohjelmakirjastot yhdistävä DNA TV tuo televisiosisällöt tv-ruudun lisäksi myös mobiililaitteille parhaalla mahdollisella laadulla ja mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumattoman katselun.

Kuluttajaliiketoiminnan tunnusluvut

Milj. €	2016	2015	Muutos-%
Liikevaihto	631,3	596,3	5,9 %
Käyttökate	168,4	154,6	9,0 %
- osuus liikevaihdosta, %	26,7 %	25,9 %	
Vertailukelpoinen käyttökate	174,9	153,5	14,0 %
- osuus liikevaihdosta, %	27,7 %	25,7 %	
Liiketulos	74,6	56,0	33,1 %
- osuus liikevaihdosta, %	11,8 %	9,4 %	
Vertailukelpoinen liiketulos	81,1	55,0	47,5 %
- osuus liikevaihdosta, %	12,8 %	9,2 %	

Yritysliiketoiminta

Yritysliiketoiminnan liikevaihto säilyi lähes vertailuvuoden tasolla ja oli 227,5 miljoonaa euroa (232,6).

Liikevaihtoon vaikuttivat heikentävästi yhdysliikennehintojen lasku ja alentuneet puheliikennevolyymit. Mobiililaajakaistaliittymien kasvu vaikutti liikevaihtoon myönteisesti.

Käyttökate laski 67,9 miljoonaan euroon (73,1) eli 29,8 prosenttiin (31,4) liikevaihdosta. Käyttökatteeseen vaikutti myönteisesti toimitiloihin liittyvien varausten purku. Liiketulos laski 16,7 miljoonaan euroon (17,1), mikä oli 7,3 prosenttia (7,3) liikevaihdosta. Käyttökateen ja liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttivat pääasiassa listautumiseen liittyneet kulut, jotka olivat yhteensä 4,3 miljoonaa euroa. Yritysliiketoimintaan kohdistui 51,2 miljoonan euron (56,1) poistot.

DNA:n strategisena tavoitteena on kasvattaa yritysliiketoimintansa markkinaosuutta tulevina vuosina. DNA tavoittelee uusia asiakkaita kuntien, pienten ja keskisuurten yritysten sekä yhä enenevässä määrin myös suuryritysten suunnalta. DNA:n kyky palvella erityisesti suuryrityssegmenttiä parani TDC:n Suomen yhtiöiden oston myötä. DNA toteutti yhä enemmän Pohjoismaisia yritysverkkoja suomalaisille yrityksille.

DNA sopi vuoden aikana uusia sopimuksia ja jatkosopimuksia yritysten sekä julkishallinnon asiakkaiden kanssa. Erityisesti pienten ja keskisuurten asiakasyritysten määrä kasvoi. DNA:n yritysliiketoiminnan asema markkinassa on kehittynyt suunnitellulla tavalla, ja alkuvuonna 2016 tehdyn tutkimuksen mukaan DNA:n tunnettuus ja harkinta yritysratkaisujen toimittajana suurasiaassegmentissä nousi korkeammalle tasolle kuin koskaan ennen.*

Moi-operaattori aloitti toukokuussa MVNO-toimijana kaupallisen toimintansa DNA:n verkossa.

DNA:n yritysasiakaspalvelu menestyi jälleen hyvin vuosittaisessa Asiakkaan Ääni -kilpailussa saavuttaen kolmannen sijan parhaiten kehittyneiden palvelukeskusten sarjassa. Valinnat perustuvat heti asiakaspalvelutilanteen jälkeen SN4 Oy:n lähettämiin kyselyihin.

Yritysasiakaspalvelun laatua mitataan NPS-mittarin avulla. NPS-mittarin keskiarvo nousikin vuoden 2016 aikana yli 38 prosenttia.

IP-osoitteita Euroopassa hallinnoiva RIPE NCC ilmoitti syyskuussa pitävänsä DNA:ta merkittävimpanä IPv6 LIR -osoitteita tarjoavana operaattorina Suomessa. DNA on tuonut IPv6-ominaisuuden tarjolle kaikkiaan jo noin 2,2 miljoonaan kuluttaja- ja yritysliittymään. Uusi IPv6-protokolla on edellytys esineiden internetin yleistymiselle, sillä se mahdollistaa päätelaitteiden välisen suoran, kaksisuuntaisen kommunikaation.

Vuoden aikana DNA solmi laajat, useita tuotteita ja palveluita kattavat sopimukset esimerkiksi Hartwallin ja L-Fashion Groupin kanssa.

Marraskuussa 2016 DNA tiedotti KONEen kanssa solmimastaan sopimuksesta, jonka mukaan DNA toimittaa KONE Oyj:lle langattoman verkon eli WLAN-palvelut satoihin eri toimipisteisiin ympäri maailmaa. DNA:n ja KONEen kolmivuotinen sopimus sisältää langattoman verkon toimitukset kokonaispalveluna ja sopimus kattaa suunnittelun, asennuksen ja ylläpidon. DNA toimittaa tämän tyyppisiä ratkaisuja KONEen kaltaisille kansainvälisille yrityksille vahvan kumppaniverkostonsa kanssa avaimet käteen -periaatteella.

M2M on DNA:lle kasvava liiketoiminta-alue ja asiakkaat ovat kiinnostuneita teollisen internetin mahdollisuuksista. DNA toimittaa M2M-liittymät esimerkiksi Enevon jäteastioiden antureihin ympäri maailman. Jätekeräysastioihin asennetut ja mobiiliverkkoon kytketyt anturit kertovat milloin säiliön tyhjennykselle on tarvetta. DNA ilmoitti kesäkuussa toimittavansa myös Buster-veneidän älyjärjestelmään M2M-liittymät.

Marraskuussa DNA sopi vesi- ja ympäristötekniikkaan erikoistuneen Econet Oy:n kanssa M2M-liittymien toimittamisesta. DNA toimittaa Econetille tuhansia M2M-liittymiä tulevien vuosien aikana. Liittymät asennetaan vesimittareihin liitettäviin tiedonsiirtoyksiköihin, ja ne toimivat DNA:n verkossa.

*DNA:n teettämä bränditutkimus

Yrityслиiketoiminnan tunnusluvut

Milj. €	2016	2015	Muutos-%
Liikevaihto	227,5	232,6	-2,2 %
Käyttökate	67,9	73,1	-7,2 %
- osuus liikevaihdosta, %	29,8 %	31,4 %	
Vertailukelpoinen käyttökate	72,2	73,1	-1,3 %
- osuus liikevaihdosta, %	31,7 %	31,5 %	
Liiketulos	16,7	17,1	-2,4 %
- osuus liikevaihdosta, %	7,3 %	7,3 %	
Vertailukelpoinen liiketulos	21,0	17,1	22,8 %
- osuus liikevaihdosta, %	9,2 %	7,3 %	

INVESTOINNIT

Investoinnit olivat 143,6 miljoonaa euroa (154,7). Operatiiviset investoinnit laskivat vuoteen 2015 verrattuna 7,5 prosenttia ja olivat 136,9 miljoonaa euroa (148,0) eli 15,9 prosenttia liikevaihdosta (17,9).

Merkittävimmät yksittäiset investoinnit katsauskaudella kohdistuivat 4G- ja 3G-verkkoihin sekä kuitu- ja siirtojärjestelmiin.

DNA:n matkaviestinverkkoon tehtyjen investointien painopisteen odotetaan siirtyvän tulevina vuosina uudistamisesta ja peittoalueen kasvattamisesta kapasiteetin kasvattamiseen. Näin ollen operatiivisten investointien odotetaan jäävän tulevina vuosina edellisvuosia pienemmiksi.

Investoinnit*

Milj. €	2016	2015	Muutos-%
Kuluttajaliiketoiminta	90,9	101,5	-10,4 %
Yritysliiketoiminta	45,8	48,2	-4,9 %
Kohdistamattomat	6,9	5,0	37,5 %
Investoinnit yhteensä	143,6	154,7	-7,2 %
Operatiiviset investoinnit**	136,9	148,0	-7,5 %
Toimilupainvestoinnit	6,7	6,7	0,0 %
Investoinnit yhteensä	143,6	154,7	-7,2 %

*Investoinnit koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman yrityshankintoja, toimiluvan hankintamenoa sekä rahoitusleasingiin ja purkuvelvoitteisiin liittyviä lisäyksiä. Investointeihin sisällytetään lisäksi toimiluvasta raportointikaudella maksettava määrä. Kohdistamattomat investoinnit koostuvat edustajapalkkioista.

**Operatiiviset investoinnit ovat investoinnit vähennettynä toimiluvista raportointikaudella maksettavalla määrällä.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

DNA:n palveluita kehitetään liiketoiminnan yhteydessä, ja näin ollen kehitykseen menneet kulut lasketaan normaaleihin liiketoimintakuluihin. Varsinaista tutkimus ja tuotekehitys kategoriaan luokiteltavaa työtä ei tehty konsernissa vuonna 2016.

VERKKOINFRASTRUKTUURI

DNA rakentaa jatkuvilla investoinneillaan nopeaan mobiiliverkkoon ja kiinteään laajakaistaan pohjaa asiakkaidensa kasvavalle liittymien, laitteiden ja online- sekä pilvipalveluiden käytölle. Tammi–joulukuun aikana DNA:n 4G- ja 3G-verkkoja laajennettiin noin 2 300 tukiasemalla. Vuoden 2016 lopussa DNA:n 4G-verkon kuuluvuusalueella asui yli 99,6 prosenttia Manner-Suomen väestöstä.

4G-liikenne DNA:n verkoissa kasvoi vuoden 2016 aikana noin 120 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. DNA:n matkaviestinverkon kokonaisdataliikenne kasvoi puolestaan 76 prosenttia. Katsauskauden päättyessä yli 82 prosenttia kaikesta mobiilidatasta siirtyi 4G-verkossa.

Suomen Yhteisverkko Oy vastasi uuden matkaviestinverkon rakennuttamisesta Pohjois- ja Itä-Suomeen 2G-, 3G- ja 4G-teknologioilla. Keväällä 2015 alkanut DNA:n ja Soneran yhteisen matkaviestinverkon rakentaminen saatiin päätökseen loppuvuodesta 2016. Puolentoista vuoden aikana kattavammat ja huippunopeat tietoliikenneyhteydet on tuotu yli 760 000 ihmiselle myös haja-asutusalueilla. Kahden operaattorin taajuudet ja resurssit yhdistämällä pystyttiin toteuttamaan erittäin kustannustehokkaasti tuplasti nopeampi 4G-verkko. 4G-asiakkaiden lisäksi kuuluvuus parani myös 2G- ja 3G-asiakkaille.

DNA päivitti toisella neljänneksellä 4G-matkapuhelinverkkonsa teoreettisen maksiminopeuden 600 megabittiin sekunnissa (Mbit/s) ensimmäisenä Suomessa.

Käytännön nopeustestit suoritettiin Siuntion Karubysssä, jonka tukiasema hyödyntää nyt uutta kolmen taajuuden LTE-, 256 QAM- ja Ericssonin Lean Carrier -tekniikkaa. Uusi tekniikka kasvattaa matkapuhelinverkon kapasiteettia ja huippunopeutta. Uutta tekniikkaa otettiin käyttöön loppuvuoden aikana DNA:n 4G-verkossa ympäri Suomea.

DNA:n matkaviestinverkossa tapahtuva dataliikenne ylitti kesällä 2016 kiinteään laajakaistaliikenteen määrän. DNA:n kiinteässä laajakaistaverkossa liikkui elokuussa noin 27 000 teratavua dataa kuukautta kohti, kun matkaviestinverkossa liikkui jo lähes 32 000 teratavua.

Viestintäviraston järjestämä 700 MHz:n taajuushuutokauppa päättyi 24.11.2016. DNA Oyj voitti taajuushuutokaupassa tavoittelemansa 2 x 10 MHz taajuuskaistaparin ja sai sen yhteensä 22 miljoonan euron hintaan. Toimilupamaksu maksetaan viiden vuoden aikana tasaerissä. Toimilupakauden pituus on 17 vuotta (1.2.2017–31.12.2033). Uusi 700 MHz:n taajuus mahdollistaa 4G-kapasiteetin laajentamisen erityisesti harvaan asutuilla seuduilla.

Tefficientin joulukuussa 2016 julkaisemasta raportista ilmenee, että DNA:n asiakkaat käyttävät eniten mobiilidataa maailmassa liittymää kohden. DNA:n verkossa liikkui tammi-syyskuussa 2016 peräti 9,9 gigatavua dataa kuukaudessa liittymää kohti. DNA:n asiakkaat käyttivät eniten dataa myös vuonna 2015, jolloin DNA:n asiakkaat käyttivät lähes kuusi gigatavua dataa liittymää kohti kuukaudessa.

HENKILÖSTÖ

DNA-konsernin palveluksessa oli joulukuun 2016 lopussa 1 668 henkilöä (1 672), joista naisia oli 683 (673) ja miehiä 985 (999).

Palkoista ja muista työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut olivat koko vuonna 2016 112,9 miljoonaa euroa (106,9).

DNA:n henkilöstöjohtamisen tavoitteena on rakentaa huippuammattilaisten tiimi, jossa yhtiöllä on omistautunut ja pätevä työntekijä joka tehtävässä. DNA uskoo, että tyytyväiset työntekijät ovat yhtiölle olennaisen tärkeitä, koska henkilöstön työtyytyväisyys heijastuu myös asiakaskokemukseen. DNA osallistuu vuosittain Great Place to Work -tutkimukseen kartoittaakseen kehitystään työnantajana.

DNA:n henkilöstön työtyytyväisyys kehittyi erinomaisesti jälleen vuonna 2016. DNA:lla toteutetussa Great Place to Work -mittauksessa nähtiin merkittävä parannus edellisvuoden jo hyvään tasoon. Parannusta

tapahtui koko organisaation kaikilla osa-alueilla. Tähän mennessä toteutetut GPTW-tutkimukset ovat osoittaneet DNA:n vahvuudeksi ammattitaitoisen ja sitoutuneen henkilöstön, jonka keskuudessa vallitsee hyvä ilmapiiri ja yhteishenki. Henkilökunta antoi positiivista palautetta erityisesti DNA:n tarjoamista mahdollisuuksista sovittaa yhteen työtä ja vapaa-aikaa esimerkiksi mutkattoman työn -mallin kautta, jossa työntekijä saa itse päättää missä töitä tekee ilman erillistä sopimista esimiehensä kanssa.

Vuoden 2016 aikana DNA:lla on tuettu vahvasti henkilökunnan ammattitaidon kehittämistä. DNA:n koulutustarjonta sisältää monipuoliset sisäiset valmennukset, koulutukset henkilökohtaisen ammattitaidon kehittämiseen sekä esimiesvalmennukset. DNA:lla kannustetaan myös omaehtoiseen opiskeluun. Lisäksi DNA tukee henkilöstön osallistumista yhtiön ulkopuolella järjestettäviin koulutuksiin.

Henkilöstö liiketoiminta-alueittain

	2016	2015	2014
Kuluttajaliiketoiminta	1 012	1 000	1 039
Yritysliiketoiminta	656	672	709
Henkilöstö yhteensä	1 668	1 672	1 748

Henkilöstön ikäjakauma

	2016	2015	2014
-25 vuotta	33	45	96
25-35 vuotta	507	520	549
36-45 vuotta	608	587	561
46-55 vuotta	359	370	392
56-65 vuotta	150	150	150
yli 63	11	-	-
Henkilöstö yhteensä	1 668	1 672	1 748

Henkilöstön tunnusluvut

	2016	2015	2014
Henkilöstön määrä keskimäärin	1 677	1 710	1 657
Palkat ja palkkiot, M€	112,9	106,9	101,0

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Konsernirakenteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 aikana.

MERKITTÄVÄT OIKEUDELLISET ASIAT

Deutsche Telekom AG:n ja DNA:n välinen tammikuussa 2008 vireille tullut tavaramerkkiriita on edelleen vireillä Helsingin käräjäoikeudessa. Helmikuussa 2016 DNA laittoi vireille markkinaoikeudessa kanteen Deutsche Telekom AG:tä ja sen konsernin kolmea T-Systems -yhtiötä vastaan. DNA vaatii, että vastaajilta kielletään markkinointi Suomessa käyttäen sellaista pinkkiä tai magenta-väriä, joka loukkaa DNA:n Suomessa va-
kiinnuttamalla saatua yksinoikeutta tiettyihin pinkin sävyihin tai muihin DNA:lle rekisteröityihin tai vakiin-

tuneisiin tavaramerkkeihin tai aiheuttaa sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain (1061/1978) vastaisesti sekaannusvaaran DNA:han tai sen palveluihin, markkinointiin, tavaramerkkeihin tai muihin tunnusmerkkeihin tai merkitsee niihin liittyvän maineen ja tunnettuuden epäoikeutettua hyväksikäyttöä tai vahingoittaa niitä. Deutsche Telekom AG on kiistänyt DNA:n kanteen. Asian käsittely on vireillä markkinaoikeudessa.

JOHTAMINEN JA HALLINTO

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset 2016

DNA Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 31.3.2016. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilivuodelta 2015. Yhtiökokous päätti jakaa tilikaudelta 2015 hallituksen esityksen mukaisesti osinkoa 4,72 euroa osakkeelta, yhteensä 40 062 746,40 euroa. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Osingon maksupäivä oli 11.4.2016.

Tilintarkastusyhteisönä jatkaa KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Mika Kaarisalo.

Hallituksen kokoonpano ja palkkiot

Hallituksen jäsenten lukumäärä vahvistettiin kuudeksi. Hallituksen jäseninä jatkavat Jarmo Leino, Jukka Ottela, Kirsi Sormunen, Tero Ojanperä, Anu Nissinen ja Margus Schults. Varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidetty hallituksen järjestäytymiskokous päätti, että hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jarmo Leino.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 144 000 euroa ja hallituksen jäsenten vuosipalkkioksi 48 000 euroa. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenellä ja puheenjohtajalla on mahdollisuus valintansa mukaan käyttää 40 prosenttia vuosipalkkioistaan yhtiön osakkeiden hankkimiseen. Hankittavat osakkeet arvostetaan niiden hankintahetken käypään arvoon. Osakkeiden siirrettävyyteen liittyy ehtoja. Lisäksi vahvistettiin hallituksen jäsenen ja valiokunnan puheenjohtajan kokouspalkkioksi 1 050 euroa/kokous ja valiokunnan jäsenen kokouspalkkioksi 525 euroa/kokous.

Hallituksen valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutuksen nojalla hankittavien omien osakkeiden lukumäärä on yhteensä enintään 960 000 kappaletta (osakkeiden lukumäärä ennen 25.10.2016 ylimääräisen yhtiökokouksen päättämää osakkeiden jakamista, ns. splittaus), mikä vastaa hieman alle 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus on voimassa 30.6.2017 saakka. Valtuutus lakkauttaa hallituksen aikaisemman valtuutuksen omien osakkeiden hankintaan.

DNA Oyj:n ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset 25.10.2016

25.10.2016 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valitsi Pertti Korhosen uudeksi DNA:n hallituksen jäseneksi. DNA:n hallituksen nykyiset jäsenet jatkavat tehtävissään. Lisäksi hallitus päätti valita Pertti Korhosen hallituksen puheenjohtajaksi ehdollisena listautumisannin ja DNA:n listautumisen toteutumiseksi. Korhosen toimikausi puheenjohtajana alkoi listautumista seuraavana päivänä.

Ylimääräinen yhtiökokous päätti muun muassa yhtiön yhtiömuodon muuttamisesta julkiseksi osakeyhtiöksi ja muista suunnitellun listautumisen edellyttämistä yhtiöjärjestysmuutoksista sekä päätti lisätä yhtiön osakkeiden lukumäärää osakesplitin avulla antamalla osakkeenomistajille maksutta uusia osakkeita omistusten mukaisessa suhteessa siten, että kutakin osaketta kohti annettiin 14 uutta osaketta. Osakkeiden jakamisen jälkeen, 27.10.2016, yhtiön osakkeiden kokonaislukumäärä oli 127 325 850 osaketta.

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous päätti lisäksi hallituksen valtuuttamisesta päättämään osakeannista ja optio- ja muiden osakkeeseen oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

DNA listautui pörssiin

DNA haki 24.11.2016 osakkeidensa listaamista Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle ja järjesti listautumisannin. Ennen listautumisannin yhtiön osakkeet eivät ole olleet kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla. DNA:n osakkeita tarjottiin listautumisannissa yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa, DNA:n ja sen tytäryhtiöiden henkilöstölle Suomessa, yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti. Osakkeiden lopullinen merkintähinta listautumisannissa oli 10,10 euroa osakkeelta.

Kaupankäynti DNA Oyj:n osakkeella aloitettiin Nasdaq Helsingin pörssissä pre-listalla 30.11.2016 ja pörssin päälisalla 1.12. Henkilöstöannissa merkittyjen osakkeiden kaupankäynti Helsingin Pörssin pörssilistalla alkoi 16.12.2016.

DNA laski liikkeeseen 4 977 650 uutta osaketta, mikä vastasi noin 3,9 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä ennen listautumisantia. Lisäksi DNA:n suurimmat omistajat Finda Oy ja PHP Holding Oy sekä tietyt muut DNA:n osakkeenomistajat myivät yhdessä 35 950 000 yhtiön olemassa olevaa osaketta. 3 220 000 uutta osaketta laskettiin liikkeeseen yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ja 43 500 207 tarjottavaa osaketta allokoitiin institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti.

Lisäksi, DNA laski henkilöstöannissa liikkeeseen 271 543 uutta osaketta. Henkilöstöannissa osakekohtainen merkintähinta oli 10 prosenttia alhaisempi kuin yleisöannin lopullinen merkintähinta, eli 9,09 osakkeelta.

Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä nousi 132 303 500 osakkeeseen, kun osakeanneissa tarjotut uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin. Osakkeenomistajien kokonaismäärä nousi listautumisannin jälkeen yli 10 000 osakkeenomistajaan.

Hallitus

DNA:n hallitukseen kuuluivat 1.1.–31.12.2016 Jarmo Leino (puheenjohtaja 30.11.2016 asti), Jukka Ottela, Kirsi Sormunen, Tero Ojanperä, Anu Nissinen ja Margus Schults. 25.10.2016 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valitsi Pertti Korhosen uudeksi DNA:n hallituksen jäseneksi. Lisäksi hallitus päätti valita Pertti Korhosen hallituksen puheenjohtajaksi ehdollisena listautumisanin ja DNA:n listautumisen toteutumiselle. Korhosen toimikausi puheenjohtajana alkoi listautumista seuraavana päivänä eli 1.12.2016. Jarmo Leino jatkoi hallituksen jäsenenä.

Hallitus kokoontui 20 kertaa vuonna 2016. Hallituksen jäsenten osallistumisaste kokouksiin oli 100 prosenttia. Säännöllisen hallitustyön lisäksi hallituksen erityisen huomion kohteena olivat yritysliiketoiminnan vahvistaminen, investointien kustannustehokkuus, Suomen Yhteisverkko Oy:n rakentamaan matkaviestinverkkoon liittyvä yhteistyö, viihdeliiketoiminnan toimintaympäristön nopeat muutokset ja ICT-infrastruktuurin tehokkuus sekä listautumiseen liittyvät valmistelut, listautumisprojektin seuranta ja päätöksenteko.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat 1.1.–31.12.2016 Kirsi Sormunen (puheenjohtaja), Anu Nissinen ja Jukka Ottela. Vuonna 2016 tarkastusvaliokunta kokoontui 6 kertaa, ja valiokunnan jäsenten osallistumisaste oli 100 prosenttia.

Palkitsemisvaliokuntaan kuului 1.1.–31.3.2016 Jarmo Leino (puheenjohtaja), Kirsi Sormunen, Anu Nissinen ja Jukka Ottela. DNA:n hallitus nimitti 31.3.2016 palkitsemisvaliokuntaan Jarmo Leinon (puheenjohtaja), Jukka Ottelan ja Margus Schultsin. 15.12.2016 alkaen Pertti Korhonen nimitettiin valittujen jäsenten lisäksi palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi, ja Jarmo Leino jatkoi palkitsemisvaliokunnan jäsenenä. Palkitsemisvaliokunta kokoontui 3 kertaa, ja sen jäsenten osallistumisaste oli 100 prosenttia.

Johto

DNA Oyj:n linjaorganisaation muodostavat kuluttaja- ja yritysliiketoimintayksiköt, tekniikka- ja tietohallintoyksiköt sekä tukifunktiot.

DNA:n johtoryhmään kuuluivat katsauskauden lopussa toimitusjohtaja Jukka Leinonen, talous- ja rahoitusjohtaja Timo Karppinen, kuluttajaliiketoiminnan johtaja Pekka Väisänen, yritysliiketoiminnan johtaja Hannu Rokka, tekninen johtaja Tommy Olenius, henkilöstöjohtaja Marko Rissanen, lakiasiaintoiminnan johtaja Asta Rantanen, strategiajohtaja Christoffer von Schantz ja tietohallintojohtaja Janne Aalto.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

DNA julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, sisältäen palkka- ja palkkioselvityksen, vuodelta 2016 suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten mukaisesti. Selvitys kattaa myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita, ja se julkaistaan 1.3.2017 yhdessä DNA:n vuosikertomuksen kanssa, erillään hallituksen toimintakertomuksesta.

OSAKE

DNA:n osakkeen kaupankäyntitunnus on DNA. Katsauskauden lopussa yhtiön osakkeiden kokonaismäärä oli 132 303 500 kappaletta (144 275 355) ja yhtiön kaupparekisteriin merkitty pääoma oli 72 702 225,65 euroa (72 702 225,65). Syyskuussa yhtiöllä oli hallussaan 1 129 967 omaa osaketta, jotka hallitus päätti syyskuun lopussa mitätöidä.

Hallituksen palkkioiden maksamiseen liittyneessä osakeannissa 21.4.2016 hallituksen jäsenet merkitsivät yhteensä 520 osaketta. Osakkeet merkittiin osakasluetteloon 4.7.2016.

DNA:n osakkeen kaupankäynti alkoi 30.11.2016 Nasdaq Helsingin pörssin pre-listalla ja pörssin päälisellä 2.12.2016. Kaupankäynnin alusta Helsingin pörssissä vaihdettiin yhteensä 56 981 miljoonaa DNA Oyj:n osaketta, joiden arvo oli yhteensä 95 529 miljoonaa euroa. DNA:n osakkeen korkein noteeraus oli 10,29 euroa ja alin 9,87 euroa. Keskikurssi oli 10,09 euroa ja vaihdolla painotettu keskikurssi 10,10 euroa. Katsauskauden viimeisen pörssipäivän, 30.12. päätöskurssi oli 10,15 euroa.

Omistajat ja liputusilmoitukset

Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä vuoden 2016 lopussa oli 11 646. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus joulukuun lopussa oli 17,9 %.

DNA Oyj:n suurimmat omistajat 30.12.2016 olivat Finda Oy (33,44 %), PHP Holding Oy (23,94 %), Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (4,82 %), Anvia Oyj (2,21 %) ja Danske Bank (1,80 %). Edellä mainitut tahot omistivat katsauskauden lopussa yhteensä 66,21 prosenttia DNA:n osakkeista ja äänimäärästä. Omistusosuudet on laskettu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän perusteella.

Arvopaperimarkkinalain määräysten mukaisesti listayhtiöiden osakkeenomistajien on ilmoitettava sekä Finanssivalvonnalle että listayhtiölle omistusosuuksien sa muutoksista. Vuonna 2016 DNA ei saanut yhtään liputusilmoitusta.

OMISTUSJAKAUMA SEKTOREITTAIN

Omistusrakenne 31.12.2016

Osakkeenomistajat sektorin mukaan	Osakemäärä	%-osuus osakkeista
Kotitaloudet	4 365 584	3,30 %
Julkisyhteisöt	10 448 642	7,90 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 684 945	6,56 %
Yritykset	83 850 302	63,38 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 069 936	0,81 %
Ulkomaalaisomistus	187 726	0,14 %
Hallintarekisteröidyt	23 696 365	17,91 %
Kaikki yhteensä	132 303 500	100 %

OMISTUSJAKAUMA OSAKEKANNAN MUKAAN

Jakauma osakekannan mukaan

Osakemäärä	Omistajien määrä	% osakkeenomistajista	Osakemäärä	% osakkeista
1-100	3 069	26,35	269 947	0,20
101-500	6 101	52,39	1 398 064	1,06
501-1000	1 526	13,10	1 026 764	0,78
1001-5000	737	6,33	1 439 386	1,09
5001-100 000	181	1,55	2 895 780	2,19
100 001-500 000	16	0,14	4 073 066	3,08
500 001-	16	0,14	121 200 793	91,61
Yhteensä	11 646	100	132 303 500	100

DNA:n osakkeen vakauttamistoimenpiteet

Helsingin Pörssin pre-listalla ja myöhemmin pörssilistalla suoritettiin DNA:n osakkeelle vakauttamistoimenpiteitä, jotka suoritettiin 30 päivän kuluessa lopullisen merkintähinnan julkistamisesta. Vakauttamistoimenpiteissä noudatetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) No 596/2014 markkinoiden väärinkäytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta.

Osakekantamme markkina-arvo oli vuoden lopussa 1 343 miljoonaa euroa.

Johtoryhmän jäsenten osakeomistus vuoden 2016 lopussa

- Jukka Leinonen: 24 501
- Pekka Väisänen: 10 000
- Hannu Rokka: 4 500
- Timo Karppinen: 12 200
- Tommy Olenius: 8 900
- Asta Rantanen: 5 576
- Marko Rissanen: 3 375
- Christoffer von Schantz: 5 375
- Janne Aalto: 6 700

Hallituksen jäsenten osakeomistus vuoden 2016 lopussa

- Pertti Korhonen: 11 001
- Jarmo Leino: 26 450
- Jukka Ottela: 19 241
- Kirsi Sormunen: 2 000
- Tero Ojanperä: 10 440
- Anu Nissinen: 15 917
- Margus Schults: 6 875

DNA:n taloudelliset tavoitteet ja osingonjakopolitiikka

DNA tavoittelee osingonmaksusuhdetta, joka on noin 70–90 prosenttia DNA:n tilikauden vapaasta kassavirrasta omalle pääomalle.

DNA:n keskipitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet:

- markkinoiden keskiarvoa nopeampi liikevaihdon kasvu
- käyttökateprosentti vähintään 30 prosenttia
- operatiiviset investoinnit alle 15 prosenttia liikevaihdosta
- nettovelan suhde käyttökatteeseen alle 2,0.

YRITYSVASTUU

Vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä DNA jatkoi uuden vastuullisuusstrategiansa toteutusta ja jalkauttamista yhtiön henkilöstölle. Vuoden aikana yli 940 DNA:n työntekijää osallistui vastuullisuuteen liittyviin keskustelutilaisuuksiin tai koulutuksiin. Vastuullisuusstrategia tukee DNA:n liiketoiminnan tavoitteita ja korostaa yhtiön vastuuta asiakkaasta.

DNA kantaa vastuunsa liiketoimintansa ilmastovaikutuksista. Yhtiön tavoite on vähentää kokonaispäästöjään 15 prosenttia vuoteen 2020 mennessä vuoden 2014 tasolta siitäkkin huolimatta, että DNA:n verkot ja liiketoiminta laajenevat koko ajan voimakkaasti. Yhtiön tavoitteena on myös kehittää radioverkon energiatehokkuutta ja vähentää radioverkon päästöjä suhteessa datamäärään 80 prosentilla vuoteen 2020 mennessä vuoden 2014 tasolta. DNA teki toukokuussa 2016 Kes-tävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen, jossa DNA sitoutui vähentämään liiketoimintansa ilmastovaikutuksia.

Radioverkon tukiasemien modernisointihanke jatkui suunnitellusti. Vuoden loppuun mennessä yli 90 prosenttia vanhoista tukiasemista oli vaihdettu energiatehokkaampiin. Projektin arvioidaan valmistuvan vuoden 2017 loppuun mennessä.

Väestöliiton vetämä Perheystävällinen työpaikka -pilot-tihanke jatkui edelleen. Hanke tukee DNA:n strategista tavoitetta olla halutuimpien työpaikkojen joukossa Suomessa.

DNA on joulukuussa 2015 julkistetun 100 Koulua -hankkeen pääyhteistyökumppani. 100 Koulua -hankkeessa etsitään, kehitetään, tuotetaan ja arvioidaan koulujen ja koulutusasiantuntijoiden kanssa 100 koulutusta uudistavaa innovaatiota. DNA toimii myös yhtenä SOS-Lapsikylän pääyhteistyökumppaneista ja tukee yhdistystä rahallisesti sekä toimipisteiden tietoliikenneyhteyksillä.

Yritysvastuuraportti vuodelta 2016 julkaistaan osana vuosikertomusta 1.3.2017.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Riskienhallinta on osa DNA:n strategiaprosessia ja hyvää hallintotapaa. Riskienhallintaa ohjaa DNA:n hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo riskienhallinnan toteuttamista. DNA:n toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan toteuttamisen järjestämisestä ja riskienhallintapolitiikan ylläpidosta. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että DNA:n liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan.

Liiketoiminnan riskejä ja epävarmuustekijöitä kuvataan tarkemmin DNA:n hallinnointiraportissa, joka julkaistaan osana vuosikertomusta 1.3.2017.

Strategiset ja operatiiviset riskit:

Yleiseen taloudelliseen tilanteeseen liittyvä epävarmuus vaikuttaa edelleen jonkin verran erityisesti televisio- ja yritysliiketoimintoihin.

Suomen tietoliikennemarkkinoita kuvaa kireä kilpailu vakiintuneiden toimijoiden kesken. Tietoliikennetarkastusten penetraatioaste on korkea. DNA:n markkina-alue on Suomi, missä matkapuhelinten määrä asukasta kohden on jo maailman suurimpia eli liittymämäärän kasvu on rajallista.

DNA seuraa tarkasti toimintaympäristön muutoksia ja sen mukanaan tuomia mahdollisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia, joihin liittyy aina tavanomaista ja vakiintunutta liiketoimintaa suurempia riskejä.

Uudet viestintävät ja jatkuva teknologinen kehitys

Tietoliikennealaan ja samalla DNA:n liiketoimintaan vaikuttaa merkittävästi nopea teknologinen kehitys. Teknologian kehitys sekä uudentyypiset palvelut ja päätelaitteet mahdollistavat uusia ansaintamalleja perinteisten tietoliikennepalveluiden rinnalle. Asiakaskäyttäytyminen voi muuttua nopeastikin, jos uudet palvelut ovat riittävän helppokäyttöisiä ja luotettavia.

Uusien viestintätapojen yleistyminen vaikuttaa operaattoreiden perinteiseen liiketoimintaan erityisesti yritysliiketoiminnan puolella.

Viihdeliiketoiminnassa kireä kilpailu

TV- ja viihdepalveluiden kilpailukentässä ovat mukana vahvasti myös kansainväliset toimijat. DNA kohtaa kilpailua perinteisten operaattoreiden suunnasta, mutta yhä enemmän myös dataverkkoja ja mobiilipäätelaitteita hyödyntävien OTT (over the top) -toimijoiden suunnasta. Myös mediayhtiöiden omien jakelukanavien ja palveluiden merkitys on kasvanut.

Lisäksi käynnissä oleva voimakas median murros tuo mukanaan niin riskejä kuin mahdollisuuksia sisältö- ja palveluiden markkinaa tarkasti ja kehittää tarjoamaansa jatkuvasti, markkinoiden muutoksia ennakoiden.

Järjestelmiin ja verkkoihin liittyvät riskit:

DNA:n toiminnan luonne ja asiakasvaatimukset asettavat korkeat toimintavaatimukset DNA:n tietojärjestelmille ja verkkoinfrastruktuurille. DNA:n liiketoiminta on pääomaintensiivistä ja yhtiön menestys riippuu siitä, että DNA ylläpitää ja parantaa verkkoinfrastruktuuriaan jatkuvasti. Verkkoon kytkettyjen päätelaitteiden määrä on voimakkaassa kasvussa niin kotitalouksissa kuin yrityksissä. M2M-liittymät ja teollinen internet tulevat lisäämään dataliikenteen määrää entisestään. Uusien älylaitteiden yleistyessä ja esimerkiksi teollisen internetin myötä hyvän tietoturvan sekä tietosuojan merkitys korostuu entisestään.

DNA on investoinut vuoden 2016 aikana korkealuokkaiseen tietojärjestelmiin ja analytiikkatyökaluihin asiakasymmärryksen parantamiseksi ja monikanavaisuuteen perustuvan asiakaskokemuksen luomiseksi. DNA:n liiketoiminta riippuu tietoteknisistä järjestelmistä, ja näihin järjestelmiin liittyy useita toisiinsa kytkeytyviä riskejä.

DNA pyrkii saavuttamaan viestintäpalveluille mahdollisimman korkean käytettävyyden muun muassa rakentamalla kriittisiin siirtoyhteyksiin toisiaan varmistavat yhteydet vähintään kahta eri reittiä sekä kahdentamalla ja hajauttamalla keskeiset keskus- ja viestintäpalvelujärjestelmät laitetiloissa.

Säätelyyn liittyvät riskit:

EU:n verkkovierailusäätelyn valmistelu, tulkinta ja toimeenpano ovat monilta osin vielä kesken. Verkkovierailun vähittäismaksujen poistaminen ja epävarmuus verkkovierailun tukkumaksujen tasosta saattavat vaikuttaa epäedullisesti DNA:n liiketoimintaan. Myös verkkoneutraaliteettisäätelyn tulkinta ja toimeenpano on vielä kesken, ja säätelyllä voi olla merkittävää vaikutusta DNA:n laajakaistaliiketoimintaan.

Rahoitusriskit:

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Likviditeettiriskin hallitsemiseksi yhtiöllä on käytössään likvidien varojen lisäksi myös luottolimiittejä. Asiakas-

kunnan luottoriskin hallitsemiseksi uusien asiakkaiden luottokelpoisuus tarkistetaan tilausta tehtäessä. Konsernilla ei ole merkittävää valuuttariskiä, koska valtaosa kassavirroista on euromääräisiä.

Rahoitusriskien hallinnasta selostetaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 3.

Vahinkoriskit:

Mahdollisten ennalta arvaamattomien vahinkoriskien varalta DNA:lla on jatkuva vakuutusurva, jonka piiriin kuuluvat muun muassa henkilöstö-, omaisuus- ja keskeytys-, vastuu- ja rikosvahingot. Vahinkoriskejä torjutaan ja minimoidaan mm. turvallisuusohjeistuksella sekä henkilökunnan kouluttamisella.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

DNA:n hallitus päätti 30.1.2017 pidetyssä kokouksessaan uudesta ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden pitkän aikavälin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmä koostuu pääasiassa suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (PSP), jota hallitus päätti täydentää erillisellä siirtymäajan osakepalkkiojärjestelmällä (bridge plan) osana siirtymistä vuonna 2014 käyttöön otetusta pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmästä uuteen vuonna 2017 alkavaan pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään. Lisäksi DNA:lla on käytössään ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä (RSP).

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista yksittäisistä osakepalkkio-ohjelmista, joissa kussakin on kolmen vuoden pituinen ansaintajakso. Kunkin uuden ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä. Ensimmäinen ohjelma (PSP 2017) alkaa vuoden 2017 alusta ja sen perusteella mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2020, jos hallituksen asettamat suoritustavoitteet saavutetaan.

Ensimmäiseen ohjelmaan sovellettavat suoritustavoitteet ovat DNA:n osakkeen kokonaistuoton (TSR, total shareholder return) kehitys suhteessa vertailuryhmään ajanjaksolla 2017–2019 ja DNA:n kumulatiivinen kasvavirta ajanjaksolla 2017–2019. Ensimmäisen ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä ja sen perusteella suoritettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään 471 000 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

Siirtymävaiheen osakepalkkiojärjestelmä koostuu kahdesta kolmen vuoden pituisesta osakepalkkio-ohjelmasta, joissa on yhden vuoden pituinen ansaintajakso ja kahden vuoden pituinen rajoitusjakso. Ohjelmat alkavat vuosina 2017 ja 2018. Vuonna 2017 alkavan ohjelman perusteella mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2018, jos hallituksen asettamat suoritustavoitteet saavutetaan. Palkkiona saatuja osakkeita ei voi luovuttaa ansaintajakson jälkeisen kahden vuoden pituisen rajoitusjakson aikana.

Siirtymävaiheen osakepalkkiojärjestelmään sovellettavat suoritustavoitteet perustuvat DNA:n tärkeimpiin strategisiin tavoitteisiin ansaintajaksojen aikana. Ensimmäisen ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä ja sen perusteella suoritettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään 157 300 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

Ehdollista osakepalkkiojärjestelmää voidaan käyttää täydentävänä sitouttamisen välineenä erityistilanteissa kuten yritysostojen ja rekrytointien yhteydessä. Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista. Kukin ohjelma muodostuu kolmen vuoden pituisesta rajoitusjaksosta, jonka jälkeen yksittäisen ohjelman alussa allokoitut osakepalkkiot maksetaan osallistujille edellyttäen, että heidän työsuhteensa DNA:han jatkuu palkkioiden maksamiseen saakka. Kunkin uuden ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä.

Ensimmäinen ohjelma (RSP 2017) alkaa vuoden 2017 alussa ja siitä ansaitut palkkiot maksetaan keväällä 2020. Ehdollisen järjestelmän piirissä on tyypillisesti vain muutama henkilö vuosittain. Ensimmäisessä ohjelmassa (RSP 2017) palkkioina maksettavien osakkeiden kokonaismäärä on enintään 45 000 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

DNA soveltaa osakeomistussuosituksia konsernin johtoryhmän jäseniin. Suosituksen mukaan johtoryhmän jäsenen osakeomistuksen yhtiössä on vastattava kunkin jäsenen vuotuisen kiinteän bruttopalkan määrää. Suosituksen mukaisen omistuksen saavuttamiseksi johtoryhmän jäsenten on säilytettävä omistuksessaan vähintään 50 prosenttia yllä mainituista osakepalkkiojärjestelmistä saamistaan palkkio-osakkeista (laskettuna soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämisen jälkeen saadusta netto-osakemäärästä), kunnes henkilön osakeomistus DNA:ssa vastaa osakeomistussuosituksia.

Yllä listattujen kolmen järjestelmän palkkioina maksettavien osakkeiden maksimimäärät ovat täsmentyneet 31.1.2017 tiedotetuista määristä laskentamuutoksesta johtuen.

NÄKYMÄT VUODELLE 2017

Markkinanäkymät

Suomen talous on palaamassa kasvu-uralle ja myös tietoliikennemarkkinan arvo on kääntynyt kasvuun. Kilpailutilanne säilyy kireänä vuonna 2017.

Toimialan liikevaihtoon ja kannattavuuteen vaikuttavat yleisen taloustilanteen lisäksi IP-pohjaisten viestintäratkaisujen käytön lisääntyminen älypuhelinien ja tablettien yleistymisen myötä, matkaviestinverkkojen yleisten yhdysliikennehintojen aleneminen sekä kireä kilpailu asiakkaista erityisesti matkaviestinnän ja kiinteän laajakaistan markkinoilla.

Mobiilidatan käytön arvioidaan jatkavan kasvuaan 4G-liittymien määrän ja datan käytön sekä verkkoon kytkettyjen päätelaitteiden määrän kasvaessa. Seuraavina vuosina mobiilidatan käyttö siirtyy pääsääntöisesti 4G-verkkoihin. 4G-liittymien kysyntä jatkaa tasaista kasvuaan, ja asiakkaat ovat valmiita maksamaan enemmän nopeammista datayhteyksistä.

Kuluttajamarkkinassa etenkin nopeiden laajakaistaliittymien ja viihdepalveluiden kysynnän arvioidaan kasvavan.

Kiinteän verkon laajakaistaliittymäasiakkaiden ennakoidaan siirtyvän edelleen kiinteistöliittymiin. Kiinteän verkon laajakaistaliittymien kappalemääräisessä kehityksessä ei odoteta tapahtuvan lähitulevaisuudessa suuria muutoksia.

Matkaviestinverkon puolella SMS- ja puheliikenteen ennustetaan laskevan jonkin verran. Kiinteän verkon puhepalveluiden markkinan ennustetaan pienenevän edelleen.

Organisaatiot hakevat edelleen taloudellisen tilanteen vuoksi kustannussäästöjä, mutta samalla yrityksillä on kasvava tarve uusille liiketoiminnan tuottavuutta parantaville ICT-ratkaisuille. Liikkuvan ja monimuotoisen työn lisääntyminen näkyy esimerkiksi pilvipalveluiden ja videoneuvottelupalveluiden kysynnän kasvuna. Yritykset siirtävät sovelluksiaan pilvipalveluympäristöön operatiivisen toiminnan tehostamiseksi, mikä kasvattaa varmistettujen nopeiden yhteyksien kysyntää. Teollisen internetin ratkaisujen ja tämän myötä M2M-liittymämäärien (Machine to Machine) kasvun ennustetaan jatkuvan.

DNA:n vuoden 2017 näkymät

DNA:n liikevaihdon arvioidaan pysyvän samalla tasolla ja vertailukelpoisen liiketuloksen kasvavan jonkin verran vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna. DNA:n rahoitusaseman ja maksuvalmiuden arvioidaan pysyvän hyvänä.

HALLITUKSEN OSINGONJAKOEHDOTUS

DNA Oyj:n jakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 208 858 264 euroa, josta tilikauden voitto on 45 686 058 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että DNA jakaa osinkoa vuodelta 2016 0,55 euroa osakkeelta.

Vuoden lopun osakemäärällä laskettuna ehdotettua osinkoa jaetaan yhteensä 72 766 925 euroa. Hallitus esittää, että jäljellä oleva osuus jakokelpoisista varoista jätetään omaan pääomaan.

DNA:n varsinainen yhtiökokous 2017

DNA:n varsinainen yhtiökokous pidetään Helsingissä 22.3.2017 kello 10.00 alkaen Finlandia-talolla. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle erillisellä tiedotteella.

DNA Oyj
Hallitus

KONSERNIN TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

Milj. €	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	858,9	828,8	831,5	765,1
Käyttökate	236,3	227,7	202,2	189,4
- osuus liikevaihdosta, %	27,5 %	27,5 %	24,3 %	24,8 %
Vertailukelpoinen käyttökate	247,1	226,7	211,0	195,0
- osuus liikevaihdosta, %	28,8 %	27,3 %	25,4 %	25,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	145,0	154,6	176,6	147,1
Liiketulos	91,2	73,1	25,6	42,3
- osuus liikevaihdosta, %	10,6 %	8,8 %	3,1 %	5,5 %
Vertailukelpoinen liiketulos	102,1	72,0	55,7	47,9
- osuus liikevaihdosta,%	11,9 %	8,7 %	6,7 %	6,3 %
Tulos ennen veroja	81,7	61,6	15,2	36,3
Tilikauden tulos	65,2	50,0	12,4	27,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	9,6	7,6	2,8	5,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,6	9,7	2,4	5,3
Investoinnit	143,6	154,7	149,6	128,4
Rahavirta investointien jälkeen	83,5	97,3	-123,7	-33,6
Vapaa kassavirta omalle pääomalle	92,6	101,5	48,7	19,2
Nettovelka	321,7	412,3	479,4	326,7
Nettovelka/käyttökate	1,36	1,81	2,37	1,72
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	53,9	78,5	95,1	62,7
Omavaraisuusaste, %	48,4	44,1	41,4	49,4
Henkilöstön määrä kauden lopussa	1 668	1 672	1 748	1 563

VERTAILUKELPOISTEN TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYS

1 000 €	2016	2015	2014	2013
Käyttökate	236 290	227 714	202 227	189 406
Listautumisen välittömät transaktiokulut	6 486	-	-	-
Listautumisen kuluvaikutukset osakepalkkiojärjestelmään	3 795	-	-	-
Uudelleenjärjestelykulut	528	-	4 806	-
Nettovoitot liiketoimintojen myynnistä	-	-1 055	-	-
Yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut	-	-	3 290	1 278
Aiempiä jaksoja koskevat alv-seuraamusmaksut	-	-	630	1 771
Strategisten vaihtoehtojen selvitykseen liittyvät transaktiokulut	-	-	-	2 554
Vertailukelpoinen käyttökate	247 100	226 659	210 954	195 009
Liiketulos	91 249	73 093	25 601	42 312
Listautumisen välittömät transaktiokulut	6 486	-	-	-
Listautumisen kuluvaikutukset osakepalkkiojärjestelmään	3 795	-	-	-
Uudelleenjärjestelykulut	528	-	4 806	-
Nettovoitot liiketoimintojen myynnistä	-	-1 055	-	-
Yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut	-	-	3 290	1 278
Aiempiä jaksoja koskevat alv-seuraamusmaksut	-	-	630	1 771
Strategisten vaihtoehtojen selvitykseen liittyvät transaktiokulut	-	-	-	2 554
PlusTV-brändin arvonalentuminen	-	-	12 490	-
Muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen	-	-	8 862	-
Vertailukelpoinen liiketulos	102 059	72 038	55 680	47 914

VAPAA KASSAVIRTA OMALLE PÄÄOMALLE

1 000 €	2016	2015	2014	2013
Vertailukelpoinen käyttökate	247 100	226 660	210 954	195 009
Operatiiviset investoinnit	-136 890	-147 950	-142 839	-121 701
Operatiivinen vapaa kassavirta	110 210	78 710	68 115	73 308
Maksetut korot, netto	-8 608	-7 792	-9 183	-7 727
Maksetut tuloverot	-5 180	2 096	-10 678	-17 731
Oikaistu nettokäyttöpääoman muutos	-1 497	37 917	-2 175	-27 200
Varausten muutos	-2 307	-9 447	2 620	-1 412
Vapaa kassavirta omalle pääomalle	92 617	101 484	48 699	19 238

RAHAVIRTA JA RAHOITUKSEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015	2014	2013
Rahavirta investointien jälkeen, milj. €	83,5	97,3	-123,7	-33,6
Nettovelka, milj. €	321,7	412,3	479,4	326,7
Nettovelka/käyttökate	1,36	1,81	2,37	1,72
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	53,9	78,5	95,1	62,7
Omavaraisuusaste, %	48,4	44,1	41,4	49,4

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Osakekohtaiset tunnusluvut*	2016	2015	2014	2013
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	0,51	0,39	0,10	0,22
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	0,51	0,39	0,10	0,22
Osakekohtainen oma pääoma, (euroa)**	4,5	4,1	4,0	4,1
Osakekohtainen osinko, (euroa)	0,55**	0,31	0,24	0,24
Osinko tuloksesta, %	108 %	81 %	242 %	108 %
Efekttiivinen osinkotuotto, %	5,42 %	-	-	-
Hinta/voittosuhte (P/E)	19,9	-	-	-
Osakkeen kurssikehitys				
Osakkeen alin kurssi	9,87	-	-	-
Osakkeen ylin kurssi	10,29	-	-	-
Osakkeen keskiarvo	10,09	-	-	-
Osakekannan markkina-arvo	1 342 880 525	-	-	-
Osakkeiden vaihtomäärä tilikauden aikana	56 981 069	-	-	-
Osakkeiden vaihtomäärä tilikauden aikana prosentteina	44,6 %	-	-	-
Osakkeiden antioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	127 733	127 306	127 183	127 178
Osakkeiden antioikaistun lukumäärä tilikauden lopussa (1 000 kpl)	132 304	127 318	127 187	127 178

*DNA Oyj:n yhtiökokouksen 25.10.2016 päättämässä maksuttomassa osakeannissa (split) annetut osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 27.10.2016. Osakkeiden kokonaismäärä lisääntyi 118 837 460:llä osakkeilla 127 325 850 osakkeeseen, kun osakkeenomistajille annettiin 14 uutta osaketta kutakin yhtä vanhaa osaketta kohti. Maksuton osakeanti (split) ei vaikuttanut yhtiön osakepääomaan tai pääomarakenteeseen. Osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

**Hallituksen ehdotus

***Laskettu konsernin omasta pääomasta. Tilinpäätöstiedotteessa osakekohtainen pääoma (eur) laskettiin emoyhtiön omasta pääomasta.

KONSERNIN OPERATIIVISET TUNNUSLUVUT

	2016	2015	2014	2013
Matkaviestinverkon liittymät kauden lopussa, kpl*	2 742 000	2 621 000	2 505 000	2 450 000
DNA:n omat asiakkaat*	2 721 000	2 618 000	2 483 000	2 377 000
Liittymäkohtainen liikevaihto (ARPU), euroa**	17,1	17,0	17,8	18,2
Asiakasvaihtuvuus (CHURN), %**	16,1	16,0	16,9	17,1
Kiinteän verkon liittymät kauden lopussa, kpl	1 113 000	1 120 000	1 108 000	1 016 000
Laajakaistaliittymät	440 000	436 000	415 000	322 000
Kaapelitelevisioliittymät	608 000	606 000	593 000	591 000
Puhelinliittymät	65 000	78 000	100 000	103 000

*Sisältää puheliittymät ja liikkuvan laajakaistan

**Sisältää postpaid-puheliittymät

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

- Nettovelka (EUR) = Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset rahoitusvelat – rahavarat
- Nettovelkaantumisaste (gearing), % = $\frac{\text{Pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset rahoitusvelat – rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
- Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$
- Käyttökate (EUR) = Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset
- Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), % * = $\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma yhteensä + pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat (keskimäärin kauden aikana)}}$
- Oman pääoman tuotto (ROE), % * = $\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin kauden aikana)}}$
- Nettovelka/käyttökate* = $\frac{\text{Nettovelka}}{\text{Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset}}$
- Vertailukelpoinen käyttökate (EUR) = Käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
- Vertailukelpoinen liiketulos (EUR) = Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
- Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät = Erät, joita ovat olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät kuten luovutusvoitot ja -tappiot liiketoimintojen myynnistä, yrityshankintoihin liittyvät välittömät transaktiokulut, pitkäaikaisten varojen arvonalentumistappiot, liiketoimintojen lopettamiseen liittyvät kulut ja uudelleenjärjestelykulut, sakot ja sakonluonteiset korvaukset, vahingonkorvaukset, yhtiön omistuspohjan laajentamiseen liittyvän strategisen kertaluonteisen selvityksen kulut sekä listautumisen välittömät transaktiokulut ja sen kuluvaikutukset osakepalkkiojärjestelmään.
- Rahavirta investointien jälkeen (EUR) = Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta
- Investoinnit (EUR) = Investoinnit koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman yrityshankintoja, toimiluvan hankintamenoa sekä rahoitusleasingiin ja purkuvelvoitteisiin liittyviä lisäyksiä. Raportoituihin investointeihin sisällytetään lisäksi toimiluvasta raportointikaudella maksettava määrä.
- Operatiivinen vapaa kassavirta = Vertailukelpoinen käyttökate - operatiiviset investoinnit
- Vapaa kassavirta omalle pääomalle = Vertailukelpoinen käyttökate - investoinnit ilman toimiluvasta raportointikaudella maksettavaa määrää – konsernin rahavirtalaskelman nettokäyttöpääoman muutos, jota on oikaistu jotta operatiivisten investointien määrä laskelmassa on rahavirtaperusteinen kuitenkin ilman toimiluvasta maksettua määrää ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä – rahavirtalaskelman maksetut nettokorot – rahavirtalaskelman maksetut tuloverot – rahavirtalaskelman varausten muutos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

*Oikaistu 12 kuukautta vastaavaksi

DNA esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa ja konsernin rahavirtalaskelmissa esitetyille tunnusluvuille. DNA:n näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää DNA:ta koskevaa lisätietoa DNA:n toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista ja ovat usein analyytikkojen, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä.

DNA esittää vertailukelpoisen käyttökateen sekä vertailukelpoisen liikevoiton, joista se on oikaissut olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät eri kausien välistä vertailukelpoisuutta parantaakseen. Käyttökate, vertailukelpoinen käyttökate ja vertailukelpoinen liiketulos esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin tuloslaskelmassa esitettyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät DNA:n näkemyksen mukaan ymmärrystä DNA:n liiketoiminnan

tuloksesta. Myös nettovelka, nettovelan ja käyttökateen suhde, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, oman pääoman tuotto sekä sijoitetun pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat DNA:n näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita DNA:n kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Lisäksi investoinnit, operatiiviset investoinnit, rahavirta investointien jälkeen, operatiivinen vapaa kassavirta ja vapaa kassavirta omalle pääomalle antavat lisätietoja DNA:n liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisinä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi DNA:n vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

OSAKEKOHTAISTEN TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Osakekohtainen tulos (EUR) =	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin ilman omia osakkeita.}}$
Osakekohtainen oma pääoma (EUR) =	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko (EUR) =	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko tuloksesta (%) =	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Hinta/voittosuhte (P/E) =	$\frac{\text{Osakekurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Liikevaihto	5	858 887	828 800
Liiketoiminnan muut tuotot	6	3 822	4 283
Materiaalit ja palvelut		-383 313	-375 009
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	9	-112 877	-106 850
Poistot ja arvonalentumiset	8	-145 041	-154 622
Liiketoiminnan muut kulut	7	-130 228	-123 510
Liiketulos		91 249	73 093
Rahoitustuotot	10	920	986
Rahoituskulut	11	-10 504	-12 499
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	16	18	14
Tulos ennen veroja		81 683	61 593
Tuloverot		-16 474	-11 544
Tilikauden tulos	12	65 209	50 049
Jakautuminen:			
Emoyrityksen omistajille		65 209	50 049
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	13	0,51	0,39
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa)	13	0,51	0,39

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 €	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Tilikauden tulos		65 209	50 049
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisten veloitteiden uudelleen määrittäminen, netto	24	-155	249
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Rahavirran suojaukset, netto	11	0	112
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-155	361
Tilikauden laaja tulos yhteensä		65 053	50 410
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		65 053	50 410

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE, IFRS

1 000 €	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	15	327 206	327 206
Muut aineettomat hyödykkeet	15	187 153	158 429
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	427 126	443 877
Osuudet osakkuusyrietyksissä	16	1 199	1 186
Myytavissä olevat rahoitusvarat	17	215	215
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	36 277	37 874
Laskennalliset verosaamiset	19	14 704	18 840
Pitkäaikaiset varat yhteensä		993 880	987 626
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	20	21 725	21 082
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	189 241	176 591
Tuloverosaaminen		7 687	5 940
Rahavarat	21	46 238	25 266
Lyhytaikaiset varat yhteensä		264 891	228 879
Varat yhteensä		1 258 771	1 216 505
Oma pääoma			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	22	72 702	72 702
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	22	652 719	607 335
Yhtiön omistamat omat osakkeet	22	0	-103 388
Kertyneet voittovarot		-194 203	-101 778
Tilikauden tulos		65 209	50 049
Oma pääoma yhteensä		596 427	524 920

Velat

Pitkäaikaiset velat

Rahoitusvelat	26	327 659	362 334
Eläkevelvoitteet	24	2 097	1 939
Varaukset	25	10 739	13 023
Laskennalliset verovelat	19	25 671	28 285
Muut pitkäaikaiset velat		22 957	12 502
Pitkäaikaiset velat yhteensä		389 123	418 082

Lyhytaikaiset velat

Rahoitusvelat	26	40 290	75 210
Varaukset	25	1 351	1 004
Ostovelat ja muut velat	27	221 340	197 271
Tuloverovelka		10 240	18
Lyhytaikaiset velat yhteensä		273 221	273 503
Velat yhteensä		662 344	691 585
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 258 771	1 216 505

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	2016	2015 Oikaistu*
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden tulos	65 209	50 049
Oikaisut 1)	169 053	167 003
Nettokäyttöpääoman muutos 2)	16 375	35 651
Saadut osingot	6	6
Maksetut korot	-8 418	-6 768
Saadut korot	492	463
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-682	-1 487
Maksetut tuloverot	-5 180	2 096
Liiketoiminnan nettorahavirta	236 855	247 012
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-152 405	-152 398
Pitkäaikaisten omaisuserien myynnit	303	1 026
Muut sijoitukset	-1 268	1 637
Investointien nettorahavirta	-153 370	-149 735
Rahoituksen rahavirrat		
Osakeannista saadut maksut	50 067	158
Osakeannin transaktiomenot	-2 209	0
Osingonjako	-40 063	-30 041
Lainojen nostot	59 864	274 561
Lainojen takaisinmaksut	-130 170	-327 288
Rahoituksen nettorahavirta	-62 512	-82 610

Rahavarojen muutos	20 973	14 667
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	25 266	10 599
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	46 238	25 266

1) Oikaisut:

Poistot ja arvonalentumiset	145 041	154 622
Nettovoitto pitkäaikaisten omaisuuserien myynnistä	-250	-1 215
Muut liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa	-18	-14
Rahoitustuotot ja -kulut	9 584	11 513
Tuloverot	16 474	11 544
Varausten muutos	-1 779	-9 447
Oikaisut yhteensä	169 053	167 003

2) Nettokäyttöpääoman muutos:

Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-10 332	15 216
Vaihto-omaisuuden muutos	-643	-1 585
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	27 351	22 020
Nettokäyttöpääoman muutos yhteensä	16 375	35 651

* Liite 32

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Liite	Osake- pääoma	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhtiön omistamat omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oma pääoma yhteensä
1.1.2015		72 702	-112	607 335	-103 546	-72 235	504 144
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden tulos						50 049	50 049
Muut laajan tuloksen erät							
Etuuspohjaisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen						249	249
Rahavirran suojaukset	11		112				112
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuina			112			249	361
Tilikauden laaja tulos		0	112	0	0	50 298	50 410
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakeanti					158	-158	0
Osakekannustinjärjestelmä	23					407	407
Osinko vuodelta 2014	22					-30 041	-30 041
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	158	-29 792	-29 634
31.12.2015		72 702	0	607 335	-103 388	-51 729	524 920

1 000 €	Liite	Osake- pääoma	Suojaus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhtiön omistamat omat osakkeet	Kertyneet voitto- varat	Oma pääoma yhteensä
1.1.2016		72 702	0	607 335	-103 388	-51 729	524 920
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden tulos						65 209	65 209
Muut laajan tuloksen erät							
Etuuspohjaisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen						-155	-155
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuina						-155	-155
Tilikauden laaja tulos		0	0	0	0	65 053	65 053
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osakeanti				50 067	67	-67	50 067
Osakeannin transaktiomenot verovaikutuksella oikaistuna				-4 999			-4 999
Luokittelumuutos				316			316
Omien osakkeiden mitätöinti					103 321	-103 321	0
Osakekannustinjärjestelmä	23					1 132	1 132
Osinko vuodelta 2015	22					-40 063	-40 063
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	45 384	103 388	-142 319	6 454
31.12.2016		72 702	0	652 719	0	-128 995	596 427

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. KONSERNIN PERUSTIEDOT

DNA Oyj -konserni (”DNA”, ”Yhtiö”) on valtakunnallinen tietoliikennepalvelujen toimittaja. Konsernin emoyhtiö on DNA Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Lakkisepäntie 21.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.dna.fi tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Lakkisepäntie 21, 00620 Helsinki.

DNA Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 30.01.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on pääosin laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja ja käypään arvoon tulosvaihteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, jotka on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina.

Käyttöön otetut uudet standardit

Seuraavat standardit ja standardien muutokset on otettu konsernissa käyttöön 1.1.2016 alkaneella tilikaudella:

Annual Improvements-menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muilla tilikauden alusta voimaan tulleilla muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys DNA Oyj ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muutuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa.

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan ja esitetään erässä liiketoiminnan muut kulut. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot, sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränä taseessa oman pääoman osana. Konsernilla ei ole ollut määräysvallattomia omistajia tilikausilla 2015–2016.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy pääsääntöisesti silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrietyssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tilikauden tuloksista on esitetty omana eränä liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksesta kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Konsernin osakkuusyrietyksillä ei ole ollut tällaisia eräitä tilikausilla 2015–2016.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyriety. Yhteisyriety on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen, kun taas yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia veloitteita.

Tilikaudella 2014 perustettua Suomen Yhteisverkko Oy:tä käsitellään kirjanpidossa IFRS 11 mukaisesti yhteisenä toimintona. Osapuolilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, sillä sopimusjärjestelyn perusteella kaikki merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on luokiteltu yhteiseksi toiminnoksi koska Suomen Yhteisverkko Oy:n omistajilla on varoja

koskevia oikeuksia ja järjestelyyn liittyviä veloitteita, ja sopimusjärjestelyssä määrätään tuottojen ja kulu- jen jakamisesta yhteisjärjestelyn osapuolten kesken. DNA sisällyttää konsernitilinpäätökseensä osuuteensa varoista, veloista, tuotoista ja kuluista.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla ja DNA:n toimintasegmentit muodostavat myös raportoitavat segmentit. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty strategisia ja operatiivisia päätöksiä tekevä toimitusjohtaja.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämismuuttua.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssieja käyttäen.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan ker- tyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpito- arvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödyk- keeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpito- menot kirjataan tulosvaikutteisesti toteumahetkellä.

Hyödykkeistä tehdään tasapoiot arvioidun talou- dellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Poistoajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat

- Rakennukset 25 vuotta
- Muut rakennelmat 10 - 25 vuotta

Koneet ja kalusto

- Verkot 5-15 vuotta
- Koneet ja laitteet 3 - 15 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisen raportointikauden yhteydessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Poistojen kirjaaminen lopetetaan tilanteessa, jossa aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo on määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryrityksen yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tytäryritysten hankinnasta syntyvä liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta, ja se merkitään taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten toimintasegmenteille.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin. Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenuon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Konsernilla ei tällä hetkellä ole keskeneräisiä aktivoituja kehittämismenoja

Asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut asiakassuhteet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen, joten ne merkitään taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla. Asiakassuhteista kirjataan tasapoistot niiden odotettavissa olevana taloudellisenä vaikutusajana.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintamenuon määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

- Kehittämismenot 3 vuotta
- Asiakassopimukset ja niihin liittyvät asiakassuhteet 1–20 vuotta
- IT -ohjelmistot 3–10 vuotta
- Brändi 10–30 vuotta
- Toimilupa 20 vuotta
- Muut aineettomat hyödykkeet 2–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen nettorealisoituarvoon. Nettorealisoituarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut myynnistä johtuvat menot. Vaihto-omaisuuden arvostamisessa käytetään painotettua keskihintaa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin. Konserni on vuokrannut rahoitusleasingisopimuksilla lähinnä televerkko- ja IT-laitteita.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon alentuminen

Liikearvo ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä siitä, että hyödykkeen arvo saattaa olla alentunut. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajalliset aineettomat hyödykkeet ja aineelliset hyödykkeet testataan arvonalentumisen varalta aina, kun joidenkin tapahtumien tai olosuhdemuutosten johdosta on viitteitä siitä, että omaisuuserän tasearvo ei vastaa kerrytetävissä olevaa rahamäärää.

Omaisuuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille jotka kerryttävät pitkälti riippumattomia rahavirtoja.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus korkona käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa

tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muista omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä.

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikausien työsuoritukseen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuus pohjaisia.

Etuus pohjaisessa järjestelyssä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättämispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuus pohjaisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskevien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tulokseen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritettavat maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

Osakeperusteinen palkitseminen

DNA Oyj:lla on omana pääomana maksettaviksi luokiteltuja osakeperusteisia palkitsemisjärjestelmiä, joiden perusteella avainhenkilöt suorittavat työtä konsernin oman pääoman ehtoisia instrumentteja vastaan. Maksut suoritetaan joko osakkeina tai rahana. Oman pääoman ehtoisia instrumentteja vastaan saatavan työsuorituksen käypä arvo kirjataan kuluksi. Kuluksi kirjattava kokonaismäärä perustuu myönnettyjen instrumenttien käypään arvoon myöntämishetkellä ja käteisvaroina maksettavan osuuden osalta raportointipäivän käypään arvoon. Kuluksi kirjattava määrä jaksotetaan ajanjaksolle, jonka kuluessa kaikkien oikeuden syntymisehtojen on määrä täyttyä. Arvio siitä, miten moneen oman pääoman ehtoiseen instrumenttiin odotetaan syntyvän oikeus, tarkistetaan jokaisen raportointikauden lopussa. Alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus merkitään tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan ja velkoihin tehdään vastaava oikaisu.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien merkinnästä saatavat maksut vähennettynä niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat väistämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Konsernin tulevista liiketoiminnan tappiosta ei kirjata varausta.

Omaisuuserien käytöstä poistamiseen liittyvistä velvoitteista kirjataan varaus (purkuvaraus) silloin, kun konsernilla on sopimuksen perusteella velvoite, joka liittyy vuokrattujen laite- ja antennipaikkojen sekä puhelinpylväiden ja mastojen käytöstä poistamiseen.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisakanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista, käyttämättömistä vahvistetuista tappiosta ja hyllypoistoista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä tai käytännössä hyväksytyjä verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Tuloutusperiaatteet

Konsernin liikevaihto koostuu pääosin puhe-, data-, TV-palveluiden sekä operaattoripalveluiden tuotoista, kausi-, avaus- ja ylläpitomaksuista sekä laitemyyntituotoista. Myynti kirjataan käypään arvoon, joka pääsääntöisesti vastaa myyntiarvoa, oikaistuna myönnettyillä alennuksilla ja myyntiin liittyvillä veroilla.

Tuotot kirjataan sillä kaudella, jolloin palvelu on suoritettu, joko toteutuneiden liikennemäärien tai sopimuksen voimassaolon perusteella. Tuotot palveluista kirjataan, kun on todennäköistä, että taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja tuotot sekä liiketoimeen liittyvät menot on luotettavasti määritettävissä. Puhe- ja datapalvelujen tuotot kirjataan palvelujen todellisen käytön mukaan. Yhdysliikennetuotot puhe- ja dataliikenteestä muilta operaattoreilta kirjataan yhdysliikenteen rajapinnan ylittäessä DNA:n verkon. Kun loppuasiakasta laskutetaan ulkopuolisen sisältöpalvelun tuottajan palveluista eli kun DNA toimii palvelun välittäjänä, tuottoihin ei kirjata palvelun tuottajan puolesta perittyjä maksuja.

Liittymämaksut kirjataan tuotoksi liittymän voimassaoloaikana. Pääasiassa matkapuhelimiin myytäviin etukäteen maksettujen puhelinkorttien myynti jaksetetaan ja tuloutetaan korttien todellisen käytön mukaisesti. Puhelinliittymän avaus- ja kytkentämaksut kirjataan liittymän avaushetkellä. Laitemyynti tuloutetaan toimituksen tapahduttua ja omistukseen liittyvien merkittävien riskien sekä etujen siirryttyä asiakkaalle, pääsääntöisesti toimitushetkellä ja asiakkaan hyväksynnän jälkeen.

DNA voi kytkeä yhteen palveluja ja tuotteita yhdeksi tarjoamaksi. Tarjoamaan voi kuulua tuotteen, palvelun tai käyttöoikeuden toimittaminen tai suorittaminen (kytkykauppa) ja maksusuoritus voi tapahtua joko erillismaksuna tai erillismaksun ja jatkuvan maksuvirran yhdistelmänä. Laitteen osuus kirjataan erillään palvelusta, jos kumpaakin suoritetta myydään erillisenä ja omistusoikeus laitteeseen siirtyy loppuasiakkaalle. Kytkykaupoissa tuotto tulee kohdistaa laitteelle ja palveluille niiden käypien arvojen suhteellisten osuuksien mukaan mutta mikäli käypää arvoa ei voi määrittellä luotettavasti toimitetuille erille, mutta se voidaan määrittellä toimittamattomille erille, käytetään jäännös-menetelmää. Jäännös-menetelmässä toimitetuille erille kohdistettu arvo vastaa järjestelyn kokonaisarvoa vähennettynä toimittamattomien erien yhteisellä käyvällä arvolla. DNA soveltaa kytkysopimuksiin jäännös-menetelmää. Kytkysopimuksiin liittyvät tulevat tuotot on diskontattu nykyarvoon ja tulevien tuottojen korkotekijä kirjataan rahoitustuottoihin.

DNA tarjoaa yritysasiakkaille kattavia viestintäpalveluiden toimintopalvelusopimuksia, joihin voivat kuulua vaihdopalvelut, kiinteän verkon puhelinpalvelut, langattomat puhelinpalvelut, tiedonsiirtopalvelut sekä muut mahdolliset asiakaskohtaiset palvelut. Toimintopalvelusopimusten tuotot tuloutetaan sopimuksen kesto aikana sitä mukaan kun sopimuksen mukaisia palveluja suoritetaan.

Pitkäaikaishankkeen tuotot ja kulut kirjataan valmistusasteen perusteella. Valmistusaste määritellään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetkeen mennessä suoritetusta työstä aiheutuneiden menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Jos on todennäköistä, että hankkeen kokonaiskustannukset ylittävät hankkeesta saatavat tuotot, kirjataan ennakoitu tappio välittömästi kuluksi. Silloin kun hankkeen lopputulos ei ole luotettavasti arvioitavissa, tuottoja kirjataan vain siihen määrään asti kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti kerrytettävissä.

Korot ja osingot

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen arvoon, ellei kyseessä ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvara. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahavirtoihin on lakannut tai siirretty toiselle osapuolelle niin, että taseesta pois kirjaamisen ehdot täyttyvät.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, jotka on hankittu joko kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai rahoitusvaroja, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tähän ryhmään. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin. DNA konsernissa tämä erä muodostuu tulosvaikutteisesti arvostettavista johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne sisältyvät taseessa ryhmään saamiset ja luokitellaan lyhytaikaisiksi, jos ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa. Ryhmän varat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Myyntisaamiset on merkittävin lainoihin ja muihin saamisiin sisältyvä erä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne arvostetaan käypään arvoon. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Konserni on luokitellut tähän ryhmään osakesijoitukset, koska niillä ei ole tarkoitus käydä aktiivista kauppaa ja ne ovat pitkäaikaisia. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja ne esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että

sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan hankintamenuon, jos käypää arvoa ei pystytä luotettavasti arvioimaan tai kyseisen osakkeen markkina on hyvin epälikvidi.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkun rahoitusvaran tai varojen ryhmän arvo on alentunut. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että erän arvo on alentunut, tappion määrä kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli myöhemmin arvonalennustappion määrä pienenee, korkosijoituksesta kirjattu arvonalennustappio perutaan tuloslaskelman kautta, mutta osakesijoituksen arvonalentumistappiota ei saa perua tulosvaikutteisesti.

Myyntisaamisista kirjataan erilliselle tilille arvonalennustappio silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisesti. Tällaista objektiivista näyttöä on muun muassa maksun viivästyminen yli 180 päivää. Arvonalentumisen suuruus määritetään vähentämällä omaisuuserän kirjanpitoarvosta alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo. Myyntisaamisen kirjanpitoarvo alennetaan käyttämällä erillistä vähennystiliä, ja tappio merkitään tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin. Kun varmistuu, ettei myyntisaamista saada perityksi, se kirjataan pois taseesta myyntisaamisten vähennystiliä vastaan. Jos aiemmin pois kirjatusta erästä saadaan myöhemmin suoritus, se kirjataan vähentämään liiketoiminnan muita kuluja.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin. Lainalimiitteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset kirjataan sekä alun perin että myöhemmin käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Konsernin johdannaisten on määriteltävä joko rahavirran suojausiksi tai ne ovat johdannaista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Raportoitavina kausina konserni on suojannut velkojen korkoriskiä koronvaihtosopimuksilla, joiden avulla vaihtuvakorkoisia lainoja on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Koronvaihtosopimukseen sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa ja ne täyttävät tehokkaalle suojauslaskennalle asetetut kriteerit. Rahavirran suojauksessa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrastossa. Omaan pääomaan kirjatut kertyneet voitot tai tappiot siirretään tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Kuitenkin, jos ennakoitun liiketoimen ei enää oleteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Suojaussuhteen mahdollinen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot määritetään käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää.

Konsernilla voi olla myös johdannaista, jotka täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat vaatimukset suojausinstrumentille, mutta niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaisten luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin tai velkoihin ja ne esitetään pitkäaikaisissa varoissa tai veloissa paitsi jos ne eräännyvät alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten sekä realisoituneet että realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai kuluihin.

Osakepääoma

Ulkona olevat kantaosakkeet esitetään osakepääomana.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan käyttämään kirjanpidollisia arvioita, jotka lähtökohtaisesti vain harvoin vastaavat tosiasiallisia tuloksia. Lisäksi johto joutuu käyttämään harkintaa konsernin tilinpäätöksen laatomisperiaatteita sovellettaessa. Nämä arviot perustuvat aikaisempaan kokemukseen sekä useaan muuhun oletukseen, joiden johto uskoo olevan kyseisissä olosuhteissa kohtuullisia ja jotka toimivat perustana tehtäessä harkintaan perustuvia ratkaisuja varojen ja velkojen kirjanpitoarvoista, jotka eivät käy helposti ilmi muista lähteistä. Arvioita ja niiden perustana olevia oletuksia tarkastellaan jatkuvasti. Kirjanpidollisten arvioiden tarkistukset kirjataan sillä kaudella, jolla arvioita muutetaan, sekä kaikilla myöhemmillä kausilla.

Johdon näkemyksen mukaan seuraavilla alueilla joudutaan tekemään vaikeimpia, subjektiivisimpia tai monimutkaisimpia harkintaan perustuvia ratkaisuja tilinpäätöstä laadittaessa. Tietoja sovelletuista tilinpäätöksen laatomisperiaatteista on liitetiedon 2 "Tilinpäätöksen laatomisperiaatteet" asianmukaisissa kohdissa.

Liiketoimintojen hankinnat

Yrityskaupoissa hankittu nettovarallisuus arvostetaan käypään arvoon. Vastikkeen määrä, joka ylittää hankitun varallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi. Varallisuuden käyvän arvon määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien käypään arvoon (aineelliset omaisuuserät), arvioituihin odotettavissa oleviin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet kuten asiakassuhteet) tai veloitteen (kuten vastattaviksi otetut varaukset) täyttämiseksi tarvittavia maksuja koskevan arvioon.

Hankitulle nettovarallisuudelle on vain harvoin olemassa toimivia markkinoita, joilla varojen ja velkojen käypiä arvoja on saatavilla. Tämän vuoksi arvon määrittäminen, joka perustuu jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituihin maksuihin, edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Käytetyt arviot ja oletukset ovat johdon käsityksen mukaan riittävän luotettavia käyvän arvon määrittämistä ajatellen. Lisätietoja tehdyistä yrityshankinnoista on esitetty liitetiedossa 5 Liiketoimintojen yhdistäminen.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon määrittäminen

Aineettomat hyödykkeet liikearvo mukaan luettuna muodostivat vuonna 2016 noin 41 prosenttia DNA:n kokonaisvaroista (40 %), ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostivat vuonna 2016 noin 34 prosenttia sen kokonaisvaroista (36 %).

Poistot

Poistot perustuvat johdon arvioihin jäännösarvosta, poistomenetelmästä sekä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisesta vaikutusajasta. Arviot saattavat muuttua teknologian kehityksestä, kilpailutilanteesta, markkinaolosuhteiden muutoksista ja muista tekijöistä johtuen, mistä voi aiheutua muutoksia arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan ja tuloslaskelmaan merkittäviin poistoihin. Teknologian kehitys on vaikeasti ennustettavissa, ja konsernin näkemykset kehityssuunnista ja kehityksen vauhdista voivat muuttua ajan kuluessa. Keskeisiä arvioita aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa määritettäessä ovat seuraavat niihin kuitenkin rajoittumatta: lisenssien voimassaoloaika ja teknologian ja markkinoiden odotettu kehitys sekä sellaisten aineettomien hyödykkeiden kuin brändien tai asiakassuhteiden hyödyntämisestä odotettavissa olevat rahavirrat. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja tarkastellaan vähintään vuosittain ottamalla huomioon edellä mainitut tekijät ja kaikki muut tärkeät merkitykselliset tekijät. Arvioidun taloudellisen vaikutusajan muuttuessa kyseessä on kirjanpidollisen arvion muutos, ja poistosuunnitelmaa oikaistaan ei-takautuvasti. Konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa 14 ja 15 on lisäinformaatiota poistojen kohteena olevista aineettomista hyödykkeistä ja aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä sekä niiden tilikauden lopun kirjanpitoarvoista.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa on tehty merkittäviä investointeja liikearvoon ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin, kuten tietojärjestelmiin, lisensseihin, ostettuihin brändeihin ja asiakassuhteisiin, samoin kuin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, jotka koostuvat pääasiassa mobiiliverkoista ja kiinteistä laajakaistaverkoista. Liikearvo sekä aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät vielä ole käytössä, testataan arvonalentumisen varalta vuosittain tai tätä useammin, jos arvon alentumisesta on viitteitä, ja muut omaisuuserät testataan arvonalentumisen varalta silloin, kun olosuhteet viittaavat mahdolliseen arvonalentumiseen.

Liikearvon ja muiden aineettomien hyödykkeiden samoin kuin aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumista määrittäessä käytetään arvioita, jotka koskevat - näihin kuitenkin rajoittumatta – arvon alentumisen syytä, ajoittumista ja määrää. Arvon alentuminen perustuu moniin eri tekijöihin, joita ovat esimerkiksi kilpailuolosuhteiden muutos, telekommunikatioalan kasvuodotukset, pääomakustannusten nousu, teknologian vanhentuminen, palvelujen lopettaminen, senhetkiset jälleenhankintahinnat, vastaavanlaisissa liiketoimissa toteutuneet hinnat sekä muut olosuhteiden muutokset, jotka antavat viitteitä arvonalentumisen esiintymisestä. Arvon alentumiseen viittaavien indikaattoreiden tunnistaminen sekä vastaisten rahavirtojen arvioiminen ja omaisuuserien (tai omaisuuseräryhmien) käypien arvojen määrittäminen edellyttävät johdolta merkittäviä harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat arvon alentumiseen viittaavien indikaattoreiden tunnistamista ja validoimista, odotettavissa olevia rahavirtoja, sovellettavia diskonttauskorkoja taloudellisia vaikutusaikoja ja jäännösarvoja. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen käyttöarvoja määrittäessä otetaan huomioon myös muita suunnitteluun liittyviä makrotaloudellisen kehityksen riskejä kuvastavia epävarmuustekijöitä, joilla saattaa tulevaisuudessa olla epäedullinen vaikutus toiminnan tulokseen. Merkittävimpiä oletuksia liikearvon arvonalentumistestauksessa ovat liikevaihdon kasvu, käyttökatteen kehittyminen, diskonttauskoron (WACC) määrittäminen sekä viiden vuoden ennusteajan jälkeiselle ajalle käytettävä pitkän aikavälin kasvuvauhti. Liikearvon kirjanpitoarvo 31.12.2016 oli 327,2 miljoonaa euroa (327,2 miljoonaa euroa). Tietoja liikearvon arvonalentumistestauksesta, herkkyyshanalyysi mukaan luettuna, on esitetty liitetiedossa 15.

Varaukset

DNA:n kirjaamat varaukset omaisuuserien käytöstä poistamiseen liittyvistä velvoitteista, jotka liittyvät laittiloihin, käytössä oleviin mastoihin ja puhelinpylväisiin sekä tappiollisiin sopimuksiin, määritetään omaisuuserien käytöstä poistamisen osalta perustuen purkamisesta DNA:lle aiheutuvien arvioitujen kokonaiskustannusten nettonykyarvoon (NPV) ja tappiollisten sopimusten osalta väistämättömiin menoihin. Arviot perustuvat arvioituun tulevaan kustannustasoon, ja huomioon otetaan inflaation vaikutus, kustannusten kehittyminen sekä diskonttaus. Oletuksia käytetään myös määrittäessä ajanjaksoja, joihin omaisuuserien käytöstä poistamiseen liittyvät menot toteutuvat. Koska toteutuvat rahavirrat voivat poiketa arvioiduista säädösten ja määräysten, teknologian, hintojen ja olosuhteiden muutoksista johtuen ja ne voivat toteutua vasta vuosia myöhemmin, varausten kirjanpitoarvoja tarkastellaan säännöllisesti ja oikaistaan tällaisten muutosten huomioon ottamiseksi. Käytettävä diskonttauskorko tarkistetaan kuukausittain.

Omaisuuserien käytöstä poistamiseen liittyviä tulevaisuudessa syntyviä menoja varten kirjatut varaukset 31.12.2016 olivat 7,6 miljoonaa euroa (8,6 miljoonaa euroa), ja tappiollisia sopimuksia varten kirjatut varaukset 31.12.2016 olivat 3,2 miljoonaa euroa (4,9 miljoonaa euroa). Liitetiedossa 25 on lisätietoja varauksista.

Tulouttaminen

Päämies vai agentti – brutto- vai nettomääräinen esittäminen

Kun DNA toimii päämiehenä, saadut tulot sekä tavaroiden ja palvelujen toimittajille suoritettavat maksut esitetään bruttomääräisesti myyntituottoina ja liiketoiminnan kuluina. Jos DNA toimii tavaroita tai palveluja myydessään agenttina (lähinnä mobiilipalvelujen lisäarvo- tai sisältöpalveluissa), saadut tuotot ja toimittajille suoritettavat maksut kirjataan liikevaihdoksi nettoperusteisesti siten, että määrä vastaa ansaittua katetta/laskutuspalkkiota. Se, katsotaanko konsernin toimivan päämiehenä vai agenttina, perustuu johdon tekemään analyysiin, joka koskee konserniin ja sen liikekumpaneiden välisten sopimusten oikeudellista muotoa ja tosiasiallista sisältöä; tällaisilla harkintaan perustuvilla ratkaisuilla on vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään liikevaihtoon ja liiketoiminnan kuluihin, mutta ne eivät vaikuta tulokseen tai rahavirtoihin. Piirteitä, jotka viittaavat siihen, että konserni toimii päämiehenä, ovat esimerkiksi seuraavat: velvollisuus toimittaa tavarat tai palvelut, ja konsernilla on harkintavaltaa hintojen määrittämisessä. Piirteitä, jotka viittaavat siihen, että konserni toimii agenttina, ovat esimerkiksi seuraavat: se ei altistu tavaroiden tai palvelujen myyntiin liittyville merkittävillä riskeillä ja eduille tai sen saama rahamäärä on ennalta määrätty joko kiinteänä liiketoimikohtaisena palkkiona tai ilmoitettuna prosenttiosuutena asiakkaalta laskutetusta määrästä.

Aikaisempia kausia koskevan virheen korjaus

DNA on uudelleen luokitellut tiettyjä konsernin tase- ja rahavirtalaskelmaeriä vastaamaan Yhtiön nykyistä esittämistapaa. Uudelleenluokittelut on oikaistu takautvasti IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet-standardin vaatimusten mukaisesti (liite 32).

Uudet standardit ja tulkinnat, joita ei ole vielä otettu käyttöön

Uusia standardeja, standardien muutoksia ja tulkintoja on julkaistu, mutta ne tulevat voimaan vasta 1.1.2016 alkaneen tilikauden jälkeen, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitiilinpäätöstä laadittaessa. Niistä vain seuraavilla odotetaan olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat.

Viisivaiheista mallia tulee soveltaa myyntisopimuksiin asiakkaiden kanssa. Soveltamisen vaiheet ovat:

- 1 Sopimuksen yksilöiminen
- 2 Sopimukseen sisältyvien suoritevelvoitteiden yksilöiminen
- 3 Transaktiohinnan määrittäminen
- 4 Transaktiohinnan kohdentaminen suoritevelvoitteille (asiakkaalle luvatuille erillisille tavaroille ja palveluille) niiden erillismyyntihintojen suhteessa
- 5 Tuottojen kirjaaminen, kun yhtiö täyttää suoritevelvoitteen luovuttamalla tavaran tai palvelun asiakkaalle.

Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräsvallan siirtyminen.

Konsernissa on selvitetty standardin vaikutuksia ja alustavasti on todettu, että muutoksia aiheutuu mm seuraavilla alueilla:

- Tällä hetkellä yhtiö soveltaa jäännös menetelmää kytkeykauppojen tuottojen kohdentamisessa laitteelle ja palvelulle. IFRS 15 mukaan alennukset tulee kohdentaa suoritevelvoitteille niiden erillismyyntihintojen perusteella. Jäännös menetelmän soveltaminen ei ole mahdollista. Tämän johdosta alennusten kohdistaminen eri suoritevelvoitteille muuttuu. Osa tuotoista tullaan kirjaamaan tuotoksi aiemmin kuin nykyisin. Alennusten kohdistamistavan muutoksella on myös vaikutuksia yhtiön järjestelmiin. Yhtiössä ollaan parhaillaan määrittelemässä sitä, milloin ns. portfoliomenetelmää tai sopimuskohtaista menetelmää tullaan soveltamaan. On varmistuttava että mm. kuluttajaliiketoiminnalle tyypillisiin kytkeykauppoihin sovelletaan sopimuskohtaista menetelmää, kun taas keskistämisedut käsitellään portfoliomallilla IFRS 15 standardin mukaisesti.
- IFRS 15 sisältää yksityiskohtaisempaa ohjeistusta myös sopimusmuutosten käsittelyyn liittyen. Keskitämisetujen ja sopimusmuutosten käsittely tulee muuttumaan tilanteissa, joissa asiakkaalle tarjotaan lisätuotteita tai –palveluita niiden erillismyyntihintaa alhaisempaan myyntihintaan. Tällöin sopimusmuutosta käsitellään vanhan sopimuksen purkuna ja uuden sopimuksen luomisena, jolloin lisätuotteista annetut alennukset kohdistetaan tasaisesti kaikille toimittamattomille tavaroille ja palveluille.

- Uuden ohjeistuksen myötä myös tiettyjen tulojen ja sopimuksista aiheutuvien menojen kirjaamisajankohta muuttuu. Nykykäytännön mukaisesti avaus- ja kytkentämaksut kirjataan liittymän avaushetkellä. Uuden ohjeistuksen mukaisesti avaus- ja kytkentämaksut kirjataan tuotoksi sopimuskauden aikana. IFRS 15 edellyttää sopimuksen saamisesta aiheutuvien lisämenojen aktivoimista. Tämän johdosta tullaan aktivoimaan nykykäytäntöä merkittävästi laajemmin sopimuksen aikaansaamisesta maksettavia myyntikomissioita ja palkkioita. Aktivoidut lisäkustannukset kirjataan kuluksi sopimusten voimassaoloaikana. IFRS 15:sta käyttöönottoon valmistautuminen jatkuu tilikauden 2017 aikana.
- Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.
- Yhtiö ottaa standardin käyttöön 1.1.2018 takautuvasti siten, että standardin soveltamisen aloittamisesta aiheutunut kertynyt vaikutus kirjataan soveltamisen aloittamisajankohtana kertyneiden voittovarojen oikaisuksi.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uudet, odotettuihin luottotappioihin perustavan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

IASB on 13.1.2016 julkaissut pitkään valmisteilla olleen lopullisen version IFRS 16 Leases standardista. Uuden kirjanpitosstandardin ensisijaisena tavoitteena on luoda avoimuutta taloudelliseen raportointiin edellyttämällä, että kaikki vuokrasopimukset ja niihin liittyvät vastuut merkitään myös vuokralaisen taseeseen. Uuden standardin mukaiset kirjauskäytännöt astuvat voimaan 1.1.2019. Yritykset, jotka noudattavat IFRS 15 - Revenue With Contracts From Customers -standardia voivat ottaa uuden standardin käyttöön nopeutetulla aikataululla. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin vaikutuksia.

3. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Yhtiön rahoitustoimintojen keskeiset tavoitteet ovat pääoman hankinta, pääomakustannusten optimointi ja rahoitusriskien hallinta. Riskienhallinnan periaatteet on määriteltävä emoyhtiön hallituksen hyväksymässä konsernin rahoituspolitiikassa. Se sisältää toimintaohjeet rahoituksen hankinnalle, kassavirtojen sijoittamiselle ja rahoitusriskien hallinnalle. Konsernin rahoitustoiminto on keskitetty emoyhtiön rahoitusosastolle, joka raportoi konsernijohdolle sekä koordinoi ja valvoo tytäryhtiöiden rahoitustoimintoja. Konsernin likviditeetti keskitetään konsernitilien ja poolausjärjestelmien avulla ja likviditeettiylijäämän sijoittamisesta vastaa emoyhtiö. Vastaavasti emoyhtiö huolehtii konsernin lisärahoitustarpeista ja tyttärien rahoitusaliäämät katetaan konsernin sisäisillä lainoilla.

Konsernin keskeiset rahoitusriskit ovat likviditeetti-, luotto- ja korkoriskit. Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja mitata konsernin rahoitustoiminnoista aiheutuvaa kokonaisriskiä sekä toteuttaa riskinhallintatoimenpiteitä, joilla varmistetaan, ettei rahoitusriskien kokonaismäärä ylitä konsernin riskinkantokykyä ja -halua. Konsernilla ei ole merkittävää valuuttakurssiriskiä, koska pääosa toiminnasta tapahtuu kotimaassa.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että konsernin rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kata konsernin tarpeita tai likvidien varojen (rahavarat) hankinnasta aiheutuu markkinakustannuksia suuremmat kulut. Likviditeettiriskin kannalta olennaista on ennakoitujen kassavirtojen ja niihin liittyvien epävarmuuksien määrittäminen. Vuoden 2016 lopussa konsernin likviditeettitilanne oli vahva. Konsernin likvidit varat vuoden lopussa olivat 46,2 miljoonaa euroa (2015 25,3 milj. euroa) ja konsernin korolliset velat (pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvelat) 367,9 miljoonaa euroa (2015 437,5 milj. euroa). Likvidien varojen lisäksi konsernilla oli käyttämättä tililimiittejä ja muita sitovia luottolimiittejä yhteensä 165,0 miljoonaa euroa (2015 165,0 milj. euroa). Lisäksi yhtiöllä oli 150,0 miljoonan euron yritystodistusohjelma (2015 150,0 milj. euroa), josta joulukuun lopussa oli laskettu liikkeelle 5 miljoonaa euroa (2015 40 milj. euroa). Käyttämättömien limiittien kokonaismäärä oli 310,0 miljoonaa euroa (2015 275,0 milj. euroa). Likvidien varojen ja nostamattomien kommitoitujen luottolimiittien määrä oli joulukuun lopussa 211,2 miljoonaa euroa (2015 190,3 milj. euroa). 150 miljoonan euron luottolimiittiä jatkettiin katsauskaudella vuodelle ja uusi eräpäivä on lokakuussa 2021. Yhtiöllä on vielä käyttämättä yksi vuoden pidennysmahdollisuus pankkien suostumuksella. Vuoden 2017 suunnitelman mukainen lainojen lyhennysten kokonaismäärä on 35 miljoonaa euroa ilman yritystodistuksia.

VELKOJEN MATURITEETTIANALYYSI

2016

1 000€	Alle 1 v		1–5 v		Yli 5 v		Yhteensä		Yhteensä
	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Raha- virrat
Lainat*	7 830	40 221	20 924	329 048	0	0	28 754	369 269	398 023
Rahoitusleasingvelat	18	167	27	437	0	0	45	604	649
Ostovelat	0	84 911	0	0	0	0	0	84 911	84 911

2015

1 000€	Alle 1 v		1–5 v		Yli 5 v		Yhteensä		Yhteensä
	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Korko- maksu	Takaisin- maksu	Raha- virrat
Lainat*	8 304	75 143	24 550	214 286	4 313	150 000	37 167	439 429	476 596
Rahoitusleasingvelat	23	168	45	583	0	0	68	751	819
Ostovelat	0	85 402	0	0	0	0	0	85 402	85 402

*Rahoitusvelat ilman rahoitusleasingvelkoja

Lainojen seuraavan vuoden lyhennykset sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin. Vaihtuvakorkoisten lainojen keskiporkko oli tilinpäätöspäivänä 0,9 % (2015 0,9 %) ja vaihtuvakorkoisia lainoja oli 32 % (2015 43 %) konsernin lainoista.

Lainat rahoituslaitoksilta ovat vaihtuvakorkoisia ja joukkovelkakirjalainat ovat kiinteäkorkoisia. Marraskuussa 2018 erääntyvän joukkovelkakirjalainan kuponnikorko on 2,625% ja maaliskuussa 2021 erääntyvän joukkovelkakirjalainan kuponnikorko on 2,875%.

Luottoriski

Konsernin tytäryhtiöiden luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä johtuen konsernin suuresta asiakaskunnasta ja keskimääräisen saatavan pienestä euromäärästä. Uusien asiakkaiden luottokelpoisuus tarkistetaan tilausta

tehtäessä, ja jos vanhalla asiakkaalla havaitaan puutteita luottotiedoissa, ei vakuudetonta uusmyyntiä tehdä. Luottotappioita kirjattiin vuonna 2016 yhteensä 1,3 milj. euroa (2015 3,0 milj. euroa). Luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Asiakkailta, joiden maksukelpoisuus on heikompi, on saatu vakuuksina perusmaksuja ennakolta. Vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä rahoitussopimukseen liittyvää velvoitettaan. Vastapuoliriskiä rajataan ja valvotaan siten, että sijoitukset ja johdannaisopimukset tehdään hyväksytyjen vastapuoli-, rahoitusinstrumentti- ja maturiteettimittien puitteissa. Vastapuoliriski liittyy lähinnä yhtiön rahavaroihin. DNA:lla ei ole merkittävää vastapuoliriskiä rahoitusvaroihin liittyen, sillä rahavarat jakautuvat usealle rahoituslaitokselle, joilla on hyvä luottoluokitus.

Seuraavassa taulukossa on esitetty myyntisaamisten ikäjakauma.

1 000 €	2016	2015
Erääntymätön	162 417	141 525
Erääntynyt 1-45 pv	8 358	12 619
Erääntynyt 46-90 pv	1 060	1 130
Erääntynyt 91-180 pv	1 235	904
Erääntynyt yli 180 pv	1 674	1 727
Yhteensä	174 744	157 905

TILINPÄÄTÖS

Korkoriski

Konsernin korkoriskinä on ensisijaisesti finanssierien korkoherkkyys, jolla tarkoitetaan korkotason muutosten välitöntä vaikutusta konsernin rahoituseriin, lähinnä korollisiin lainoihin ja aikaisempina vuosina myös johdannaisopimuksiin. DNA:n korkoriski syntyy vaihtuvakorkoisista rahoitusveloista, jotka altistavat konsernin rahavirran korkoriskille. Korkoriskin hallitsemiseksi konserni voi käyttää esimerkiksi koronvaihtosopimuksia. 31.12.2016 konsernin vaihtuvakorkoisia rahoitusvelkoja ei ollut suojattu (31.12.2015 suojattu 0 %). Vuoden 2016 lopussa ei ollut käytössä korkojohdannaisopimuksia (2015 0 milj. euroa).

Konserni altistuu myös käyvän arvon korkoriskille kiinteäkorkoisten rahoitusvelkojen, lähinnä kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainojen kautta. Kiinteäkorkoisten velkojen osuus oli tilinpäätöspäivänä 31.12.2016 68 % (2015 57 %).

Jos korot olisivat olleet yhden prosenttiyksikön korkeammat kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, tulos verojen jälkeen olisi ollut 0,6 milj. euroa pienempi (2015 -1,3 milj. euroa). Vastaavan suuruinen koronlasku parantaisi tulosta 0,6 milj. euroa (2015 +1,3 milj. euroa). Herkkyysanalyysissä ovat mukana vaihtuvakorkoiset velat ja rahavarat.

Rahavirran suojaukseksi määrättyjen koronvaihtosopimusten käyvän arvon herkkyys omaan pääomaan oli nolla, koska vuoden 2016 ja 2015 lopussa yhtiöllä ei enää ollut avoimia koronvaihtosopimuksia.

Pääoman hallinta

Konsernin pääomanhallinnan tavoitteena on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena mahdollisimman hyvä tuotto sijoitetulle pääomalle.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja pääoman palautuksien sekä investointien rahoitussuunnittelun kautta. Konsernin johto seuraa pääomarakenteen kehittymistä muun muassa nettovelkaantumisas-teen ja omavaraisuusasteen avulla sekä nettovelka suhteessa käyttökatteeseen -tunnusluvun avulla. Konsernin rahoitusjärjestelyissä on kovenanteina mm. ehdot, joiden mukaan omavaraisuusasteen on oltava vähintään 35,0 % ja nettovelka suhteessa käyttökatteeseen pitää olla alle 3,50:1. Yhtiö ei ole rikkonut lainoihin ja rahoituslimiitteihin liittyviä kovenanttiehtoja. Tilinpäätöshetkellä omavaraisuusaste oli 48,4 % (2015 44,1 %) ja nettovelka suhteessa käyttökatteeseen oli 1,36:1 (2015 1,81:1).

RAHOITUSINSTRUMENTIT RYHMITTÄIN

2016

1 000€	Lainat ja muut saamiset	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytävissä olevat	Yhteensä
Varat taseessa				
Myytävissä olevat rahoitusvarat			215	215
Johdannaisinstrumentit				0
Myyntisaamiset ja muut saamiset lukuunottamatta ennakkomaksuja 1)	210 013			210 013
Rahavarat	46 238			46 238
Yhteensä	256 252	0	215	256 466

2016

1 000€	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat velat	Yhteensä
Velat taseessa			
Lainat (lukuunottamatta rahoitusleasingvelkoja) 2)		367 345	367 345
Rahoitusleasingvelat 2)		604	604
Johdannaisinstrumentit			0
Ostovelat ja muut velat lukuun ottamatta rahoitusvelkoihin kuulumattomia eriä 3)		161 432	161 432
Yhteensä	0	529 381	529 381

2015

1 000€	Lainat ja muut saamiset	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Myytävissä olevat	Yhteensä
Varat taseessa				
Myytävissä olevat rahoitusvarat			215	215
Johdannaisinstrumentit				0
Myyntisaamiset ja muut saamiset lukuunottamatta ennakkomaksuja 1)	197 295			197 295
Rahavarat	25 266			25 266
Yhteensä	222 560	0	215	222 775

1 000€	Suojaukseen käytetyt johdannaiset	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat velat	Yhteensä
Velat taseessa			
Lainat (lukuunottamatta rahoitusleasingvelkoja) 2)		436 793	436 793
Rahoitusleasingvelat 2)		751	751
Johdannaisinstrumentit			0
Ostovelat ja muut velat lukuun ottamatta rahoitusvelkoihin kuulumattomia eriä 3)		161 432	161 432
Yhteensä	0	598 976	598 976

1) Myyntisaamiset ja muut saamiset eivät sisällä ennakkomaksuja, koska tämä erittely vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista.

2) Tässä liitetiedossa käytetty ryhmittely perustuu IAS 39:ään. Rahoitusleasingvelat jäävät pääsääntöisesti IAS 39:n soveltamisalan ulkopuolelle, mutta ne kuuluvat IFRS 7:n soveltamisalaan. Sen vuoksi rahoitusleasingvelat on esitetty erikseen.

3) Ostovelat ja muut velat eivät sisällä rahoitusvelkoihin kuulumattomia eriä, koska tämä erittely vaaditaan vain rahoitusinstrumenteista.

4. SEGMENTTITIEDOT

Konsernin toimintaa johdetaan ja toiminnan raportointi tapahtuu liiketoiminta-alueittain seuraavasti:

DNA:n kuluttajaliiketoiminta tarjoaa kuluttajille yhteydenpidon, tiedonhaun, turvallisuuden ja viihteen monipuoliset tietoliikennepalvelut, kuten matkapuhelimet ja matkapuhelinliittymät, laajakaistapalvelut (liikkuva ja kiinteä), tietoturvapalvelut, tv-palvelut liittymistä kanavapaketteihin sekä lankapuhelinliittymät.

DNA:n yritysliiketoiminta tarjoaa yrityksille valtakunnalliset, vakioidut ja helppokäyttöiset viestintä- ja verkottumISRatkaisut, kuten matkaviestinpalvelut, tietoliikennepalvelut, puhepalvelut, kokonaisratkaisut sekä palvelut kansallisille ja kansainvälisille teleoperaattoreille.

Segmenttien tulosseurannan pääasiallisia tunnuslukuja ovat liikevaihto, käyttökate ja liiketulos. Segmenteille kohdistamattomat erät sisältävät rahoituserät, osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksesta ja verot.

DNA-konserni toimii Suomessa, ja sen liikevaihto kertyy pääasiassa Suomesta. Vuonna 2016 konsernin liikevaihdosta kertyi ulkomailta 16,2 milj. euroa (2015 16,8 milj. euroa).

DNA-konsernin laajan valikoiman tuotteet ja palvelut on suunnattu massamarkkinoille, joten riippuvuus yksittäisistä asiakkaista on vähäinen.

1.1.-31.12.2016

1 000 €

Liiketoimintasegmentit	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	631 343	227 544		858 887
Käyttökate	168 437	67 853		236 290
Poistot ja arvonalentumiset	93 863	51 178		145 041
Liiketulos	74 574	16 675		91 249
Rahoituserät			-9 584	-9 584
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta			18	18
Tulos ennen veroja				81 683
Tilikauden tulos				65 209
Investoinnit*	90 893	45 795	6 916	143 604
Henkilöstö, kauden lopussa	1 012	656		1 668

1.1.-31.12.2015

1 000 €

Liiketoimintasegmentit	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Liikevaihto	596 250	232 550		828 800
Käyttökate	154 577	73 137		227 714
Poistot ja arvonalentumiset	98 565	56 057		154 622
Liiketulos	56 012	17 081		73 092
Rahoituserät			-11 514	-11 514
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta			14	14
Tulos ennen veroja				61 593
Tilikauden tulos				50 049
Investoinnit*	101 466	48 171	5 028	154 664
Henkilöstö, kauden lopussa	1 000	672		1 672

* Investoinnit koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman yrityshankintoja, toimiluvan hankintamenoa sekä rahoitusleasingiin ja purkuvelvoitteisiin liittyviä lisäyksiä. Investointeihin sisällytetään lisäksi toimiluvasta raportointikaudella maksettava määrä. Kohdistamattomat investoinnit koostuvat edustajapalkkioista.

Segmenttien tulosseurannan pääasiallisia tunnuslukuja ovat liikevaihto, käyttökate ja liiketulos. Yhtiön näemyksen mukaan käyttökate -tunnusluku antaa merkittävää lisätietoa sekä johdolle että tilinpäätöksen lukijoille, sillä siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön liiketoiminnan tuloksesta tai rahavirroista.

Käyttökate -tunnusluku ei ole IFRS:n mukaan määritelty kirjanpidollinen tunnusluku, eikä sitä tulisi tarkastella

erillisenä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai vastaavien IFRS:n mukaisten tunnuslukujen korvaajina. Käyttökate -tunnuslukua ei tulisi pitää vaihtoehtona (a) liiketulokselle tai tilikauden tulokselle liiketoiminnan tulosten arvioinnissa, (b) liiketoiminnan, investointien tai rahoituksen rahavirralla arvioitaessa kykyä kassatarpeiden täyttämiseen tai (c) muille IFRS:n mukaisille tunnusluville, tai kannattavuuden ja likviditeetin mittareina.

5. LIIKEVAIHTO

1 000 €	2016	2015
Tuotot tavaroiden myynnistä	121 208	98 690
Tuotot palveluista	737 679	730 110
Yhteensä	858 887	828 800

Tilikaudella ei ole kirjattu tuottoja keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin liittyen. Vuoden loppuun mennessä keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista oli kirjattu toteutuneita menoja ja kirjattuja voittoja (tappioilla

vähennettynä) yhteensä 1,6 milj. euroa. Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista saadut ennakkomaksut olivat vuoden 2016 lopussa 0,1 milj. euroa (0,1 milj. euroa).

6. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 €	2016	2015
Nettovoitto pitkäaikaisten omaisuuserien myynnistä	256	1 215
Vuokratuotot	2 870	2 168
Muut tuottoerät	695	900
Yhteensä	3 822	4 283

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2016	2015
Käyttö- ja ylläpitokulut	40 765	39 648
Vuokratulut	45 142	40 147
Ulkopuoliset palvelut	9 705	4 572
Muut kuluerät	34 615	39 144
Yhteensä	130 228	123 510

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

1 000 €	2016	2015
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	260	222
Tilintarkastuslain 1.1,2§:ssä tarkoitettut toimeksiannot	11	6
Veroneuvonta	123	90
Muut palkkiot	1 252	183
Yhteensä	1 646	501

Yllä esitetään yhtiökokouksen valitseman tilintarkastusyhteisön palkkiot. Näistä palkkioista on vuonna 2016 kirjattu osakeannin kuluja 0,5 milj. euroa sijoitetun

vapaan oman pääoman rahastoon, jotka vähentävät osakeannissa kerättyjä varoja. Loput palkkioista sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakassuhteet	8 024	10 657
Brändi	909	949
Muut aineettomat hyödykkeet	31 533	31 065
Yhteensä	40 466	42 671
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	6 746	2 341
Koneet ja kalusto	97 829	109 610
Yhteensä	104 575	111 951
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	145 041	154 622

9. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

1 000 €	2016	2015
Palkat	85 541	85 473
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	15 569	15 897
Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt	87	90
Osakeperusteiset maksut	5 856	890
Muut henkilösivukulut	5 825	4 500
Yhteensä	112 877	106 850

KONSERNIN HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN TILIKAUDELLA

Kuluttajaliiketoiminta	1 013	1 020
Yrityслиiketoiminta	664	690
Yhteensä	1 677	1 710

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 31 Lähipiiritapahtumat.

10. RAHOITUSTUOTOT

1 000 €	2016	2015
Korkotuotot saamisista	918	984
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	2	2
Yhteensä	920	986

11. RAHOITUSKULUT

1 000 €	2016	2015
Korkokulut rahoitusveloista	10 504	12 499
Yhteensä	10 504	12 499

Muut laajan tuloksen erät

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä niihin liittyvät luokittelun muutoksesta johtuvat oikaisut ovat seuraavat:

Rahavirran suojaukset	2016	2015
Siirretty tilikauden tulokseen ennen veroja	0	155
Käyvän arvon muutos	0	-14
Vero-vaikutus	0	-28
Muihin laajan tuloksen eriin yhteensä verojen jälkeen	0	112

12. TULOVEROT

1 000 €	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-14 744	-3 522
Edellisten tilikausien verot	-160	0
Laskennalliset verot	-1 570	-8 022
Yhteensä	-16 474	-11 544

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Tulos ennen veroja	81 683	61 593
Verot laskettuna kotimaan verokannalla (2016 20%, 2015 20%)	-16 337	-12 319
Erot:		
Verovapaat tulot	91	447
Vähennyskelvottomat kulut	-138	-71
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0	361
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-160	0
Tytäryhtiön poikkeava verokanta	13	-6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	4	3
Verotuksessa hyväksyttävät lisävähennykset	53	42
Verot tuloslaskelmassa	-16 474	-11 544

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella

oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskennassa otetaan huomioon optio- ja osakekannustinjärjestelyjen potentiaalinen laimennusvaikutus.

1 000 €	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos (1000 €)	65 209	50 049
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1000 kpl)*	127 733	127 306
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,51	0,39
Osakekannustinjärjestelyn vaikutus (1000 kpl)	1 129	-
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1000 kpl)	128 862	127 306
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,51	0,39

Yhtiöllä on tilikausilla 2015-2016 ollut kaksi kannustinjärjestelyä, joilla on potentiaalinen laimentava vaikutus: optio-ohjelma ja osakeperusteinen kannustinjärjestely. Optio-ohjelmalla ei ole ollut laimentavaa vaikutusta esitetyillä kausilla. Osakekannustinjärjestelyssä annet-

tavat osakkeet ovat ehdollisesti liikkeeseen laskettavia. Osakekannustinjärjestelyn ehdot täyttyivät yhtiön listautuessa. Järjestelyn vaikutus on huomioitu laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskennassa.

*DNA Oyj:n yhtiökokouksen 25.10.2016 päättämässä maksuttomassa osakeannissa (split) annetut osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 27.10.2016. Osakkeiden kokonaismäärä lisääntyi 118 837 460:llä osakkeilla 127 325 850 osakkeeseen, kun osakkeenomistajille annettiin 14 uutta osaketta kutakin yhtä vanhaa osaketta kohti. Maksuton osakeanti (split) ei vaikuttanut yhtiön osakepääomaan tai pääomarakenteeseen. Osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

14. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Maksetut ennakot ja kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
31.12.2014						
Hankintameno	717	35 031	1 190 992	873	45 685	1 273 298
Kertyneet poistot	-	-15 262	-825 621	-	-	-840 883
Kirjanpitoarvo	717	19 769	365 370	873	45 685	432 414
1.1.-31.12.2015						
Kirjanpitoarvo kauden alussa	717	19 769	365 370	873	45 685	432 414
Lisäykset ja siirrot	-	1 950	68 687	-	52 733	123 370
Vähennykset	-	-	-2 661	-	-	-2 661
Vähennysten ja siirtojen poistot	-	-	2 705	-	-	2 705
Tilikauden poisto	-	-2 341	-109 610	-	-	-111 951
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	717	19 378	324 491	873	98 418	443 877
31.12.2015						
Hankintameno	717	36 981	1 257 017	873	98 418	1 394 007
Kertyneet poistot	-	-17 603	-932 526	-	-	-950 130
Kirjanpitoarvo	717	19 378	324 491	873	98 418	443 877
1.1.-31.12.2016						
Kirjanpitoarvo kauden alussa	717	19 378	324 491	873	98 418	443 877
Lisäykset ja siirrot	-	6 395	120 033	-873	-36 175	89 380
Vähennykset	-4	-	-3 897	-	-	-3 902
Vähennysten ja siirtojen poistot	-	-	2 345	-	-	2 345
Tilikauden poisto	-	-6 746	-97 829	-	-	-104 575
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	713	19 028	345 142	-	62 243	427 126
31.12.2016						
Hankintameno	713	43 376	1 373 153	0	62 243	1 479 485
Kertyneet poistot	-	-24 349	-1 028 010	0	0	-1 052 360
Kirjanpitoarvo	713	19 028	345 142	0	62 243	427 126

TILINPÄÄTÖS

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingisopimuksella hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 €

Koneet ja kalusto	2016	2015
Hankintameno	85 470	85 470
Kertyneet poistot	85 470	85 469
Kirjanpitoarvo	0	1

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET JA ARVONALENTUMISTESTAUS

1 000 €	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Brändi	Muut aineelliset hyödykkeet	Maksetut ennakot ja kesken- eräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
31.12.2014						
Hankintameno	431 685	130 475	41 819	327 760	-	931 740
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-104 479	-52 212	-17 647	-253 328	-	-427 666
Kirjanpitoarvo 31.12.	327 206	78 264	24 172	74 431	-	504 073
1.1.-31.12.2015						
Kirjanpitoarvo kauden alussa	327 206	78 264	24 172	74 431	-	504 073
Lisäykset ja siirrot	-	-	-	24 680	-	24 680
Vähennykset	-	-	-	-729	-	-729
Vähennysten ja siirtojen poistot	-	-	-	282	-	282
Tilikauden poisto	-	-10 657	-949	-31 065	-	-42 671
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	327 206	67 607	23 223	67 600	-	485 635
31.12.2015						
Hankintameno	431 685	130 475	41 819	351 711	-	955 691
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-104 479	-62 869	-18 596	-284 111	-	-470 054
Kirjanpitoarvo 31.12.	327 206	67 607	23 223	67 600	-	485 635
1.1.-31.12.2016						
Kirjanpitoarvo kauden alussa	327 206	67 607	23 223	67 600	-	485 635
Lisäykset ja siirrot	-	-	-	33 207	35 983	69 190
Vähennykset	-	-	-	-5 331	-	-5 331
Vähennysten ja siirtojen poistot	-	-	-	5 331	-	5 331
Tilikauden poisto	-	-8 024	-909	-31 533	-	-40 466
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	327 206	59 583	22 314	69 273	35 983	514 359
31.12.2016						
Hankintameno	431 685	130 475	41 819	379 587	35 983	1 019 550
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-104 479	-70 892	-19 505	-310 313	-	-505 190
Kirjanpitoarvo 31.12.	327 206	59 583	22 314	69 273	35 983	514 359

TILINPÄÄTÖS

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvo jakaantuu DNA:n rahavirtaa tuottavien yksiköiden kesken seuraavasti:

1 000 €	2016	2015
Kuluttajaliiketoiminta	180 723	180 723
Yrityслиiketoiminta	146 483	146 483
Yhteensä	327 206	327 206

Arvon alentumistestaus

Arvon alentumistestausta varten liikearvo jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin DNA:n liiketoimintaorganisaation mukaisesti. Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasearvoille tehdään vuosittainen arvonalentumistesti.

Konsernilla ei liikearvojen lisäksi ole muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton. Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä (hyödykkeen netto-myyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo) on määritetty ennustettujen diskontattujen tulevien kassavirtojen (DCF-malli) mukaisena käyttöarvona. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Johto uskoo, että ennusteet heijastavat tähänastista kehitystä ja muuta saatavilla olevaa ulkoisten informaatiolähteiden tietoa. Tilikauden testauksessa käytetty (ennen veroja) dis-

konttauskorko (WACC) on segmentistä riippuen 7,4-7,5 prosenttia. Viiden vuoden jälkeisenä kasvuennusteena on käytetty 2,0 prosenttia.

Testauksen perusteella kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät niiden tasearvot, eikä niiden liikearvon arvo ollut näin ollen alentunut. Johto uskoo käyttämiensä oletusten olevan kohtuullisia sen tiedon valossa, joka oli käytettävissä tilinpäätöstä laadittaessa.

Käyttöarvolaskelmissa käytetyt avainoletukset olivat liikevaihdon kasvu, kannattavuuden kehittyminen, painotettu keskimääräinen pääomankustannus (WACC) sekä kassavirran kasvutahti viiden vuoden ennusteperiodin jälkeen. Suurimmat herkkyydet tuloksessa liittyvät ennakoituun liikevaihto- ja kannattavuustasoon.

WACCin muutosta edelliseen vuoteen selittää noteeraamattoman yhtiön riskilisien poistaminen.

ARVONALENTUMISTESTAUKSESSA KÄYTETYT PARAMETRIT JA NIIDEN HERKKYYSANALYYSIT

Vuoden 2016 testauksessa käytetyt parametrit

	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta
Käytetyt ennusteparametrit	2016	2016
Liikevaihdon kasvu keskimäärin, %	1,2	1,9
Käyttökatemarginaali keskimäärin, % *	30,4	32,8
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta *	14,5	19,4
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu, %	2,0	2,0
WACC, %	7,5	7,4
Määrä jolla kirjapitoarvo ylittyy, milj. e	1 325	279

* Viiden vuoden ennustejakson keskiarvo

Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisten ennusteparametrien %-yksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjapitoarvo (muiden parametrien pysyessä muuttumattomina).

Ennusteparametrien herkkyyssanalyysi	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta
	2016	2016
Käyttökate keskimäärin, % liikevaihdosta	-11,3	-6,4
WACC, %	13,4	4,3

Vuoden 2015 testauksessa käytetyt parametrit

Käytetyt ennusteparametrit	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta
	2015	2015
Liikevaihdon kasvu keskimäärin, %	1,3	2,0
Käyttökatemarginaali keskimäärin, % *	28,2	35,5
Investoinnit keskimäärin, % liikevaihdosta *	13,1	19,1
Ennusteperiodin jälkeinen kasvu, %	2,0	2,0
WACC, %	10,2	10,1
Määrä jolla kirjapitoarvo ylittyy, milj. e	571	172

* Viiden vuoden ennustejakson keskiarvo

Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisten ennusteparametrien %-yksikkömuutos, joilla käypä arvo on yhtä suuri kuin kirjapitoarvo (muiden parametrien pysyessä muuttumattomina).

Ennusteparametrien herkkyyssanalyysi	Kuluttaja- liiketoiminta	Yritys- liiketoiminta
	2015	2015
Käyttökate keskimäärin, % liikevaihdosta	-4,6	-3,4
WACC, %	8,4	3,6

16. OSUUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

1 000 €	2016	2015
Tilikauden alussa	1 186	2 155
Osuus tilikauden tuloksesta	14	10
Vähennykset	0	-980
Tilikauden lopussa	1 199	1 186

Osakkuusyriytysten kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa vuosina 2016 ja 2015.

Tiedot konsernin osakkuusyriytksistä sekä yhtiöiden varat, velat, liikevaihto ja tulososuus.

1 000 €							
2016	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Tulososuus	Omistusosuus	
Suomen Numerot Numpac Oy	Helsinki	667	159	1 598	18	33 %	
Kiinteistö Oy Otavankatu 3	Pori	2 987	321	299	0	36 %	
Kiinteistö Oy Siilinjärven Toritie	Siilinjärvi	329	3	29	0	38 %	
2015	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Tulososuus	Omistusosuus	
Suomen Numerot Numpac Oy	Helsinki	718	251	1 568	10	33 %	
Kiinteistö Oy Otavankatu 3	Pori	2 962	396	304	0	36 %	
Kiinteistö Oy Siilinjärven Toritie	Siilinjärvi	333	3	35	0	38 %	

OSUUDET YHTEISJÄRJESTELYSÄ

	Omistusosuus
Suomen Yhteisverkko Oy	49 %

Yhteisjärjestely perustettiin vuonna 2014 ja on luokiteltu yhteiseksi toiminnoksi. Yhteisen toiminnon osapuolilla on varoja koskevia oikeuksia ja järjestelyyn liittyviä velvoitteita, ja sopimusjärjestelyssä määrätään tuottojen ja kulujen jakamisesta yhteisjärjestelyn osapuolten

kesken. Osapuolet mm. jakavat yhtiön kapasiteetin sopimuksen mukaisesti. DNA sisällyttää konsernitilinpäätökseensä sopimuksen mukaisen osuuteensa 44% (2015 42%) varoista, veloista, tuotoista ja kuluista.

17. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

1 000 €	2016	2015
Noteeraamattomat osakesijoitukset	215	215
Yhteensä	215	215

Tilikausien 2015-2016 aikana ei ole tapahtunut muutoksia.

18. SAAMISET

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	29 930	31 668
Siirtosaamiset 1)	3 970	4 381
Muut pitkäaikaiset saamiset	2 377	1 824
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	36 277	37 874
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	174 744	157 905
Siirtosaamiset 1)	12 989	11 295
Tuloverosaaminen	7 687	5 940
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 508	7 391
Yhteensä	196 927	182 531

1) Merkittävimmät siirtosaamiset muodostuvat seuraavista jaksotuksista: tuotannon vuokralaskujen, IT-tukimaksujen ja muiden ostolaskujen jaksotukset 13,8 milj. euroa (12,8 milj. euroa), TYEL-ennakkomaksu 0,4 milj. euroa (0,3 milj. euroa) sekä muut jaksotukset 2,7 milj. euroa (2,5 milj. euroa).

Konserni on kirjannut tilikauden 2016 aikana arvonalentumista myyntisaamisista 1,3 milj. euroa (3,0 milj. euroa). Arvonalentuminen kirjataan yli 180 päivää vanhoista myyntisaamisista. Pitkäaikaisten saamisten käypä arvo vastaa olennaisesti niiden kirjanpitoarvoa. Lyhytaikaisten saamisten käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen niiden maturiteetti huomioon ottaen.

MYYNTISAAMISTEN ARVONALENTUMISTA KOSKEVAT VÄHENNYSTILIN MUUTOKSET OLIVAT SEURAAVAT:

	2016	2015
Tilikauden alussa	6 646	7 933
Saamisten arvonalentumisen muutos	-546	892
Vuoden aikana taseesta kokonaan pois kirjatut perimiskelvottomat saamiset	-326	-2 178
Tilikauden lopussa	5 774	6 646

19. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

1 000 €	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tulokseen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.
Laskennalliset verosaamiset 2016					
Varaukset	2 691	-338	39	-	2 392
Rahoitusleasingsopimukset	287	-32	-	-	255
Konsernieliminoinnit	6 050	-2 428	-	-	3 622
Vahvistetut tappiot	195	92	-	-	287
Verotuksessa vähentämättömät poistot	6 912	-2 791	-	-	4 121
Muut väliaikaiset erot	2 705	1 312	-	12	4 029
Yhteensä	18 840	-4 185	39	12	14 704

1 000 €	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tulokseen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.
Laskennalliset verovelat 2016					
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämissä	23 633	-2 950	-	-	20 683
Nopeutetut poistot verotuksessa	287	19	-	-	306
Muut väliaikaiset erot	4 365	317	-	-	4 682
Yhteensä	28 285	-2 615	0	0	25 671

1 000 €	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tulokseen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.
Laskennalliset verosaamiset 2015					
Rahoitusvarat	28	-	-28	-	0
Varaukset	4 524	-1 770	-62	-	2 691
Rahoitusleasingsopimukset	415	-128	-	-	287
Konsernieliminoinnit	8 474	-2 424	-	-	6 050
Vahvistetut tappiot	11 715	-11 520	-	-	195
Verotuksessa vähentämättömät poistot	4 779	2 133	-	-	6 912
Muut väliaikaiset erot	1 256	1 449	-	-	2 705
Yhteensä	31 190	-12 260	-90	0	18 840

1 000 €	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu muihin laajan tulokseen eriin	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.
Laskennalliset verovelat 2015					
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	28 213	-4 580	-	-	23 633
Nopeutetut poistot verotuksessa	78	209	-	-	287
Muut väliaikaiset erot	4 228	137	-	-	4 365
Yhteensä	32 518	-4 234	0	0	28 285

20. VAIHTO-OMAISUUS

1 000 €	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	21 725	21 082
Yhteensä	21 725	21 082

Raportointikauden aikana tuloslaskelmaan kirjattiin aineista ja tarvikkeista kuluksi yhteensä 112,4 milj. euroa. (97,3 milj. euroa).

21. RAHAVARAT

1 000 €	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	46 238	25 266
Yhteensä	46 238	25 266

22. OMA PÄÄOMA

1 000 €	Ulkona olevat osakkeet (1000 kpl)	Omat osakkeet (1000 kpl)	Osakkeiden lukumäärä (1000 kpl)	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
1.1.2015	8 479	1 132	9 611	72 702	607 335
Osakeanti	9	-2	7		
31.12.2015	8 488	1 130	9 618	72 702	607 335
Osakeanti	1	-1			67
Omien osakkeiden mitätöinti		-1 130	-1 130		
Maksuton osakeanti	118 837		118 837		
Osakeanti	4 978		4 978		50 000
Osakeannin transaktiomenot					-5 417
Osakeannin transaktiomenoihin liittyvä tulovero					417
Luokittelumuutos					316
31.12.2016	132 304	0	132 304	72 702	652 719

DNA Oyj:llä on yksi osakelaji. Osakkeiden lukumäärä on 132 303 500 kappaletta (144 275 355 kappaletta). DNA Oyj:n hallussa ei katsauskauden päättyessä ollut yhtiön omia osakkeita, koska lokakuussa yhtiön hallussa olleet omat osakkeet mitätöitiin. Mitätöinnin johdosta oman pääoman erään Yhtiön omistamat omat osakkeet kirjattu määrä -103 321 tuhatta euroa on siirretty kertyneiden voittovarojen vähennykseksi. Ulkona olevien osakkeiden määrä on 132 303 500 kappaletta (127 318 505 kappaletta). Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. DNA Oyj:n osakepääoma 31.12.2016 on 72 702 226 euroa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Maksuton osakeanti

DNA Oyj:n yhtiökokouksen 25.10.2016 päättämässä maksuttomassa osakeannissa (split) annetut osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 27.10.2016. Osakkeiden kokonaismäärä lisääntyi 118 837 460:llä osakkeilla 127 325 850 osakkeeseen, kun osakkeenomistajille annettiin 14 uutta osaketta kutakin yhtä vanhaa osaketta kohti. Maksuton osakeanti (split) ei vaikuttanut yhtiön osa-

kepääomaan tai pääomarakenteeseen. Osakekohtaiset tunnusluvut on oikaistu vastaamaan uutta osakemäärää.

Suunnattu osakeanti hallitukselle*

Suunnattu osakeanti perustuu yhtiön varsinaisen yhtiökokouksen päättämään hallituksen jäsenten vuosipalkkion maksuun osittain osakkeina hallituksen jäsenen valinnan mukaisesti. Tilikauden 2016 aikana merkittiin yhteensä 520 osaketta (2015 1 407 kpl). Jarmo Leino merkitsi 224 osaketta, Anu Nissinen 74 osaketta, Tero Ojanperä 74 osaketta, Jukka Ottela 74 ja Margus Schults 74 osaketta. Merkintähinta oli 128,54 euroa per osake. Annetuilla uusilla osakeilla ei ollut nimellisarvoa. Vuonna 2015 luovutettiin 1 407 yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta.

Suunnattu osakeanti avainhenkilöille*

Tilikauden 2015 aikana merkittiin yhteensä 375 osaketta 95,51 euron osakekohtaisella merkintähinnalla. 6 475 uutta osaketta on rekisteröity vuonna 2015. Annetuilla uusilla osakeilla ei ollut nimellisarvoa. Vuonna 2015 luovutettiin 375 yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta. Tilikauden 2016 aikana ei ollut tapahtumia.

*ennen splittausta

TILINPÄÄTÖS

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Osingot

Tilikaudelta 2015 jaettiin osinkoa 40 062 746,40 euroa (2014: 30 041 194,02 euroa).

Omat osakkeet

Omat osakkeet-rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon.

Omat osakkeet on esitetty omana eränään omassa pääomassa.

Päivämäärä	Määrä, kpl	Suoritettu vastike 1 000 €
1.1.2015	1 132 144	103 546
Osakeanti	-1 782	-170
Palautuneet	125	12
31.12.2015	1 130 487	103 388
1.1.2016	1 130 487	103 388
Osakeanti	-520	67
Mitätöinti	-1 129 967	0
31.12.2016	0	0

Laskelma emoyhtiön DNA Oyj:n jakokelpoisista varoista 31.12.2016

1 000 €	31.12.2016
SVOP-rahasto	136 561
Edellisten tilikausien tulos	26 611
Tilikauden tulos	45 686
Jakokelpoiset varat yhteensä	208 858

23. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Suunnattu maksullinen osakeanti 2014 konsernin avainhenkilöille

DNA Oyj:n hallitus on 20.11.2014 päättänyt osakepalkkiojärjestelmän perustamisesta osaksi DNA:n ja sen tytäryhtiöiden kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää.

Tarkoituksena on yhdistää omistajien ja järjestelmään osallistuvien henkilöiden tavoitteet DNA:n arvon nostamiseksi, sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota kilpailukykyinen osakkeiden omistamiseen ja ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä.

Osallistuminen edellyttää osakkeiden merkitsemistä suunnatussa maksullisessa osakeannissa

Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen edellyttävät, että osallistuja merkitsee ja maksaa hallituksen asettaman määrän osakkeita maksullisessa suunnatussa osakeannissa.

Järjestelmä tarjoaa osallistujalle mahdollisuuden saada palkkiona DNA:n osakkeita tai rahaa pörssilistautumisen yhteydessä tai pääosakkaiden luopuessa omistuksestaan (exit). Palkkion maksaminen järjestelmästä edellyttää, että osallistujan työsuhde on voimassa ja osallistuja edelleen omistaa kaikki suunnatussa osakeannissa merkitsemänsä osakkeet palkkion maksuhetkellä.

Osallistuja saa palkkiona osakkeita jokaista hankkimaansa osaketta kohden (perusosa), lisäksi on mah-

dollista saada palkkiota listautumis-/myyntihintaan perustuen (lisäetuus). Lisäetuuden määrä määräytyy listautumisessa osakkeiden pörssikurssin perusteella ja exitissä myyntihinnan perusteella. Jos kumpikaan ei ole tapahtunut viimeistään 31.5.2019 tai hallituksen päättäessä jatkoajasta viimeistään 31.5.2021, palkkio perustuu odotusaikaan osakkeiden mahdollisen arvonnousun perusteella.

Oikeus palkkioon on henkilökohtainen ja palkkio maksetaan vain osallistujalle. Oikeutta palkkioon ei voi siirtää. Hallitus päättää kaikista järjestelmään liittyvistä asioista ja mm. osallistujan oikeudesta palkkioon, jos osallistujan työtehtävät muuttuvat konsernin sisällä tai osallistujan työskentely keskeytyy ennen palkkion maksamista.

Järjestelmän perusteella annettavien osakkeiden enimmäismäärä on 1 920 000 osaketta*. Enimmäismäärää, joka oli aiemmin 128 000 uutta osaketta, on tarkistettu järjestelmän ehtojen mukaisesti yhtiön 25.10.2016 järjestetyn ylimääräisen yhtiökokouksen tekemän osakkeiden jakamista koskevan päätöksen perusteella.

Suunnatun maksullisen osakeannin merkintäaika oli 27.11.–12.12.2014. Lisäksi DNA Oyj:n hallitus on 26.3.2015 päättänyt osakepalkkiojärjestelmän 2014 kohderyhmän täydentämisestä. Suunnatun maksullisen osakeannin merkintäaika oli 26.3.2015–24.4.2015.

Järjestely

Myöntämispäivä	12.12.2014	22.5.2015
Myönnettyjen instrumenttien määrä*	97 125	5 625
Palautuneet*	1 875	
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä*	6,37	6,37
Etuuden käypä arvo myöntämishetkellä		
Perusosa/osake*	6,37	6,37
Lisäetuus*	21,00	21,00
Voimassaoloaika	31.5.2019	31.5.2019
Arvioitu oikeuden syntymisajanjakso	3 vuotta	3 vuotta
Toteutus	osakkeina ja rahana	osakkeina ja rahana

*splittauksen jälkeen

TILINPÄÄTÖS

Listautumisen jälkeen hallitus vahvisti myönnettävien osakkeiden bruttomäärän 1 458 622 kpl. Bruttopalkkiosta vähennetään ennakonpidätys ja nettopalkkio maksetaan osakkeena joulukuussa 2017, vuoden kuluessa listautumisesta.

Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä on määritetty osakkeen arvostusmalliin perustuen.

Lisäetuuden myöntämispäivän käyvän arvon määrittämisessä käytetään oletuksia kuten odotettu volatiliiteetti, osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä ja odotettu voimassaoloaika.

Järjestelystä kuluksi kirjattu määrä	1-12/2016	1-12/2015
Osakeperusteiset maksut	5 581	756

Taseeseen sisältävä velka	31.12.2016	31.12.2015
Velka kannustinjärjestelyyn liittyen	5 153	378

Muut osakeperusteiset maksut	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstöanti	275	-
Hallituspalkkiot	-	134

24. ELÄKEVELVOITTEET

DNA Oyj -konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutusyhtiöissä oleva TyEL-eläkevakuutus on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä. Yhtiöllä on myös etuus-pohjaisia lisäeläkevakuutuksia ja nämä koskevat osaa

työntekijöistä. Järjestelyt perustuvat loppupalkkaan ja niihin osallistuvat henkilöt saavat tietyn lisäeläkkeen. Eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien perusteella.

Taseeseen merkityt luvut on määritetty seuraavasti:

1 000 €	2016	2015	
Taseeseen merkitty velka määräytyy seuraavasti:			
Rahastoitujen veloitteiden käypä arvo	6 403	6 131	
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-4 306	-4 192	
Alijäämä	2 097	1 939	
Velka taseessa	2 097	1 939	
	Veloitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2015	6 771	-4 552	2 219
Kauden työsuoritukseen perustava meno	90		90
Korkokulu tai -tuotto (-)	116	-78	38
	206	-78	128
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
- Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä		300	300
- Väestötalastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-)/tappio	-17		-17
- Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) / tappio	-472		-472
- Kokemusperusteiset voitot (-) / tappiot	-122		-122
	-611	300	-311
Järjestelyihin suoritettavat maksut:			
- Työnantajien maksusuoritukset		-97	-97
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
- Etuudet	-235	235	0
Velvoitteen täyttämiset			
31.12.2015	6 131	-4 192	1 939

TILINPÄÄTÖS

	Velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2016	6 131	-4 192	1 939
Kauden työsuoritukseen perustava meno	87		87
Korkokulu tai -tuotto (-)	114	-78	36
	201	-78	123
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
- Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä		-89	-89
- Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-)/tappio	0		0
- Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) / tappio	591		591
- Kokemusperusteiset voitot (-) / tappiot	-308		-308
	283	-89	194
Järjestelyihin suoritettavat maksut:			
- Työnantajien maksusuoritukset		-159	-159
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
- Etuudet	-212	212	0
Velvoitteen täyttämiset			
31.12.2016	6 403	-4 306	2 097

Merkittävät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2016	2015
Diskonnttauskorko	1,40 %	1,90 %
Inflaatio	1,60 %	1,60 %
Palkkojen nousuvauhti	3,10 %	3,10 %
Eläkkeiden nousuvauhti	1,90 %	1,80 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jääville henkilöille:

2016	Miehet	Naiset
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät:	21,4	25,4
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät	22,0	27,0

2015	Miehet	Naiset
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät:	21,4	25,4
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät	22,0	27,0

Etuus pohjaisen velvoitteen herkkyyden painotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille:

Vaikutus etuus pohjaiseen velvoitteeseen

2016	Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys
Diskonttaus korko	0,50 %	-7,7 %	6,7 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	1,5 %	-1,4 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	6,8 %	-6,2 %
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	
Odotettavissa oleva elinikä			5,0 %

Vaikutus etuus pohjaiseen velvoitteeseen

2015	Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys
Diskonttaus korko	0,50 %	-7,3 %	8,2 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	1,5 %	-1,4 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	6,4 %	-5,8 %
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	
Odotettavissa oleva elinikä			4,5 %

Edellä esitetyt herkkyysanalyysit perustuvat siihen, että yhden oletuksen muutuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään.

Etuuspohjaisen veloitteen herkkyys merkittävien vakuutusmatemaattisten oletuksen muutoksille on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa (etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo raportointikauden lopussa ennakoituun etuusosoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen).

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille eri riskeille, joista merkittävimpiä kuvataan lähemmin seuraavassa:

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotossa

IFRS-raportointikäytännön mukaisesti työnantajan vastuut ja velat riippuvat joukkovelkakirjalainojen tuotosta raportointipäivänä. Tuottojen väheneminen lisää velkoja ja IAS 19 -standardin mukaisesti laskettuja eläkejärjestelyn etuuksien maksuvelvoitteita. Koska työnantajalla ei kuitenkaan ole velkoja kattavia varoja koskevaa investointiriskiä, joukkovelkakirjalainojen tuoton kasvu vaikuttaa vastaavasti myös ilmoitettavaan varoihin.

Inflaatoriski

Järjestelyn maksettavat edut on sidottu TyEL-indeksiin, joka riippuu inflaatiosta (80 %) ja yleisestä palkkaindeksistä (20 %). Korkea inflaatio kasvattaa TyEL-indeksiä, mikä puolestaan kasvattaa velkoja (IFRS) ja vuosittaisia suorituksia vakuutusyhtiölle.

Palkkariski

Jos työtä tekevän työntekijän palkka nousee enemmän kuin yleinen palkkaindeksi, luvattujen etuuksien määrä kasvaa, mikä puolestaan kasvattaa etuuksien maksuvelvoitetta, minkä seurauksena työnantajan maksujen lisääntymisen riski kasvaa.

Odotettavissa oleva elinikä

Pitkäikäisyysriskin osalta vakuutusyhtiö kantaa sen riskin, että toteutunut elinikä poikkeaa odotetusta. Eliniänodotuksiin tehtävät muutokset vaikuttavat työnantajan velvollisuuksiin. Työnantajan riski eliniänodotuksiin tehtävien muutosten osalta sisältää ainoastaan tulevaisuudessa jaksotettavien etuuksien kulut, jotka aiheutuvat siitä, että vakuutusyhtiö kattaa eliniänodotuksiin tehtyjen muutosten vaikutukset muutospäivään mennessä kertyneisiin etuuksiin.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudella 2017 odotetaan olevan 162 tuhatta euroa.

Etuuspohjaisen veloitteen duraation painotettu keskiarvo on 17 vuotta (16 vuotta).

Diskonttaamattomien eläke-etuuksien odotettavissa oleva maturiteettijakauma on seuraava:

1 000 €	Eläke-etuudet	
	2016	2015
Alle 1 vuosi	303	279
1-5 vuotta	1 040	1 127
5-10 vuotta	1 159	1 231
10-15 vuotta	1 181	1 243
15-20 vuotta	1 049	1 097
Yli 20 vuotta	3 427	3 619
Yhteensä	8 159	8 596

25. VARAUKSET

1 000 €	1.1.2016	Lisäys	Käytetyt varaukset	Muut muutokset/diskonttauksen vaikutus	31.12.2016
Purkuvaraus	8 563	6	-943	-	7 627
Uudelleenjärjestelyvaraus	152	529	-11	-	671
Tappiolliset sopimukset	4 935	2 263	-352	-3 638	3 207
Muu varaus	376	210	-	-	586
Yhteensä	14 027	3 008	-1 307	-3 638	12 090

1 000 €	1.1.2015	Lisäys	Käytetyt varaukset	Muut muutokset/diskonttauksen vaikutus	31.12.2015
Purkuvaraus	9 211	1	-649	-	8 563
Uudelleenjärjestelyvaraus	2 114	0	-1 961	-	152
Tappiolliset sopimukset	11 780	869	-1 129	-6 586	4 935
Muu varaus	89	376	-	-89	376
Yhteensä	23 194	1 246	-3 739	-6 675	14 027

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset varaukset	10 739	13 023
Lyhytaikaiset varaukset	1 351	1 004
Yhteensä	12 090	14 027

Purkuvaraus

Purkuvaraus koostuu laittilojen, mastojen sekä puhelinpylväiden arvioiduista purkukustannuksista. Puhelinpylväiden arvioitu purku-aika on noin 15 vuotta ja laittilojen sekä mastojen 25 vuotta. Purkukustannuksien realisoitumiseen ei liity merkittäviä epävarmuuskijöitä.

Uudelleenjärjestelyt

Kuluttajaliiketoiminnan asiakasratkaisuisissa on käynnistetty liiketoiminnan uudelleenjärjestelyn edellyttämä yhteistoimintaneuvottelu. Myöskin yritysluiketoiminnassa oli viimeisellä vuosineljänneksellä 2016 yhteistoimintaneuvottelut jonka seurauksena 4 työtehtävää vähen-

nettiin. Näihin liittyen on tehty 529 tuhannen euron varaus. Toimintojen uudelleenjärjestelyvaraus sisältää varautumista irtisanomisista aiheutuviin menoihin. Irtisanomisiin liittyvä varaus realisoituu vuoden 2017 aikana.

Tappiolliset sopimukset

Tappiollisia sopimuksia koskeva varaus koostuu pääosin ei purettavissa olevasta vuokrasopimuksesta. Tilikaudella konserni on vuokrannut osan tiloista edelleen ja varausta on purettu. Varaus kattaa tyhjen toimitilojen tulevat vuokratkustannukset. Varaus on diskontattu. Ei purettavissa oleva vuokrasopimus päättyy vuonna 2025.

26. RAHOITUSVELAT

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	78 814	113 954
Joukkovelkakirjalainat	248 408	247 797
Rahoitusleasingvelat	437	583
Yhteensä	327 659	362 334
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	35 139	35 138
Yritystodistukset	4 983	39 904
Rahoitusleasingvelat	167	168
Yhteensä	40 290	75 210
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat:		
1 000 €	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	169	170
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden ajan	480	649
Yhteensä	649	819
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-45	-68
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo	604	751
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	167	168
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	437	583
Yhteensä	604	751
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	649	819

27. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 €	2016	2015
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	84 911	85 402
Siirtovelat 1)	98 744	76 654
Saadut ennakot	25 155	25 743
Muut lyhytaikaiset velat	12 529	9 471
Lyhytaikaiset yhteensä	221 340	197 271

1) Merkittävimmät siirtovelat muodostuvat seuraavista jaksotuksista: Lomapalkat ja tulospalkkiot sosiaalikuluneen 21,5 milj. euroa (20,1 milj. euroa), korkokulut 3,9 milj. euroa (4,0 milj. euroa), myynnin jaksotukset 5,4 milj. euroa (7,0 milj. euroa), taajuusmaksut 11,1 milj. euroa (6,7 milj. euroa), listautumisen välittömät transaktiokulut 7,5 milj. euroa (0,0 milj. euroa), osakekannustinjärjestelyyn liittyvä velka 5,2 milj. euroa (0,4 milj. euroa) sekä muut liiketoimintamenuojen jaksotukset 44,2 milj. euroa (38,5 milj. euroa).

28. VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Pitkäaikaiset rahoitusvelat

1 000 €	2016		2015	
	Kp-arvo	Käypä arvo	Kp-arvo	Käypä arvo
Lainat rahoituslaitoksilta	78 814	78 982	113 954	114 618
Joukkovelkakirjalainat	248 408	262 722	247 797	256 945
Rahoitusleasingvelat	437	437	583	583
Yhteensä	327 659	342 141	362 334	372 146

Lyhytaikaiset rahoitusvelat

1 000 €	2016		2015	
	Kp-arvo	Käypä arvo	Kp-arvo	Käypä arvo
Lainat rahoituslaitoksilta	35 139	35 188	35 138	35 220
Yritystodistukset	4 983	4 983	39 904	39 904
Rahoitusleasingvelat	167	167	168	168
Yhteensä	40 290	40 338	75 210	75 292

Velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkojen tulevat rahavirrat käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinakorkoa lisättynä yrityksen riskipreemiolla. Joukkovelkakirjalainan markkina-arvo on kahdelta pankilta saatujen vuoden lopun markkinanoteerausten keskiarvo. Rahoitusleasingvelkojen käypä arvo ei eroa merkittävästi kirjanpitoarvosta.

29. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

1 000 €	2016	2015
Konserni vuokralle ottajana		
Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	50 507	50 932
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	44 037	45 537
Yli viiden vuoden kuluttua	33 103	38 783
Yhteensä	127 647	135 253

Konserni on vuokrannut mm. toimitiloja, teletiloja, mastoja ja autoja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat 1–6 vuoden välillä, ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Vuoden 2016 aikana muiden vuokrasopimusten perusteella maksettiin vuokramenoja 45,1 milj. eur (40,1 milj. eur). Konsernilla on näihin sopimuksiin liittyvä 3,2 milj. eur (4,9 milj. eur) varaus (liitetieto 25 Varaukset).

30. ANNETUT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

1 000 €	2016	2015
Arvonlisäveron palautusvastuu	758	969

Lisäksi, DNA:n sopimukset joidenkin sen päätavarantoimittajien kanssa sisältävät minimi-tilausmääriä sopimuskaudelle. Koska DNA:lla on oikeus päättää tilattavista yksiköistä/malleista ja niiden hinta vaihtelee, DNA ei kykene määrittämään täsmällistä euromäärää näille sitoumuksille.

Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokravastuut on esitetty liitetiedossa 29.

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Yhtiön lähipiiriin kuuluvat yhteisössä huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät yhteisöt (Finda Oy, PHP Holding Oy), tytäryhtiöt, osakkuusyrietykset, yhteisjärjestelyt ja hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen. Lisäksi lähi-

piiriin luetaan lähipiiriin kuuluvien henkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, jotka ovat lähipiiriin kuuluvan henkilön määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa.

Emoyhtiö DNA Oyj:n tytäryhtiöt ja omistusosuudet ovat seuraavat:

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
DNA Kauppa Oy	Suomi	100 %	100 %
DNA Welho Oy	Suomi	100 %	100 %
Huuked Labs Oy	Suomi	100 %	100 %
Forte Netservices OOO	Venäjä	100 %	100 %

Luettelo osakkuusyrietyksistä ja yhteistoiminnoista on esitetty liitetiedossa 16.

Konsernin lähipiiriin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 €	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
2016				
Huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät yhteisöt	30	2 776	2	3
Osakkuusyrietykset	0	475	0	0
2015				
Huomattavaa vaikutusvaltaa käyttävät yhteisöt	24	3 527	2	2
Osakkuusyrietykset	0	624	0	2

TILINPÄÄTÖS

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

Yhtiön johto muodostuu hallituksesta ja johtoryhmästä

1 000 €	2016	2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 932	2 879
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	0	76
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	791	322
Osakeperusteiset maksut	2 552	756
Yhteensä	6 275	4 033

Johdolle myönnetyt optiot

Optiojärjestely uudelleenluokiteltiin tilikauden 2014 lopussa rahana maksettavaksi. Ohjelma 2010A päättyi vuoden 2015 aikana ja ohjelma 2010B päättyi vuonna 2016. Ohjelmien ehdot eivät täyttyneet.

1 000 €	2016	2015
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot:		
Jukka Leinonen	540	543
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet		
Korhonen Pertti	14	-
Jarmo Leino	136	159
Jukka Ottela	61	63
Kirsi Sormunen	75	67
Anu Nissinen	60	63
Tero Ojanperä	56	57
Margus Schults	57	57
Anssi Soila	-	14
Yhteensä	460	480

Johdon ja toimitusjohtajien eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä eläkeikä on 60 vuotta ja konsernin johtoryhmän jäsenten 62 vuotta. Heillä on maksupohjainen lisäeläkejärjestely.

32. OIKAISU AIKAISEMMIN RAPORTOITUIHIN TIETOIHIN

DNA on uudelleen luokitellut tiettyjä konsernin rahavirtalaskelmaeriä vastaamaan Yhtiön nykyistä esittämistapaa. Uudelleenluokittelut on oikaistu takautuvasti IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten

arvioiden muutokset ja virheet-standardin vaatimusten mukaisesti. Korjausten vaikutukset konsernin lukuihin olivat seuraavat:

Konsernin rahavirtalaskelma

2015		Erien uudelleenluokittelu	
1 000 €	Raportoitu		Oikaistu
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos	50 049		50 049
Oikaisut	165 954	1 048	167 003
Rahoitustuotot ja -kulut	10 465	1 048	11 513
Nettokäyttöpääoman muutos	42 114	-6 463	35 651
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	28 483	-6 463	22 020
Maksetut korot	-9 452	2 684	-6 768
Liiketoiminnan nettorahavirta	249 743	-2 731	247 012
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-155 129	2 731	-152 398
Investointien nettorahavirta	-152 466	2 731	-149 735
Rahoituksen nettorahavirta	-82 610	0	-82 610

33. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

DNA:n hallitus päätti 30.1. pidetyssä kokouksessaan uudesta ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden pitkän aikavälin osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmä koostuu pääasiassa suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (PSP), jota hallitus päätti täydentää erillisellä siirtymäajan osakepalkkiojärjestelmällä (bridge plan) osana siirtymistä vuonna 2014 käyttöön otetusta pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmästä uuteen vuonna 2017 alkavaan pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään. Lisäksi DNA:lla on käytössään ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä (RSP).

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista yksittäisistä osakepalkkio-ohjelmista, joissa kussakin on kolmen vuoden pituinen ansaintajakso. Kunkin uuden ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä. Ensimmäinen ohjelma (PSP 2017) alkaa vuoden 2017 alusta ja sen perusteella mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2020, jos hallituksen asettamat suoritustavoitteet saavutetaan.

Ensimmäiseen ohjelmaan sovellettavat suoritustavoitteet ovat DNA:n osakkeen kokonaistuoton (TSR, total shareholder return) kehitys suhteessa vertailuryhmään ajanjaksolla 2017–2019 ja DNA:n kumulatiivinen kasvavirta ajanjaksolla 2017–2019. Ensimmäisen ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä ja sen perusteella suoritettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään 471 000 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

Siirtymävaiheen osakepalkkiojärjestelmä koostuu kahdesta kolmen vuoden pituisesta osakepalkkio-ohjelmasta, joissa on yhden vuoden pituinen ansaintajakso ja kahden vuoden pituinen rajoitusjakso. Ohjelmat alkavat vuosina 2017 ja 2018. Vuonna 2017 alkavan ohjelman perusteella mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2018, jos hallituksen asettamat suoritustavoitteet saavutetaan. Palkkiona saatuja osakkeita ei voi luovuttaa ansaintajakson jälkeisen kahden vuoden pituisen rajoitusjakson aikana.

Siirtymävaiheen osakepalkkiojärjestelmään sovellettavat suoritustavoitteet perustuvat DNA:n tärkeimpiin strategisiin tavoitteisiin ansaintajaksojen aikana. Ensimmäisen ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä ja sen perusteella suoritettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään 157 300 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

Ehdollista osakepalkkiojärjestelmää voidaan käyttää täydentävänä sitouttamisen välineenä erityistilanteissa kuten yritysostojen ja rekrytointien yhteydessä. Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista. Kukin ohjelma muodostuu kolmen vuoden pituisesta rajoitusjaksosta, jonka jälkeen yksittäisen ohjelman alussa allokoituidut osakepalkkiot maksetaan osallistujille edellyttäen, että heidän työsuhteensa DNA:han jatkuu palkkioiden maksamiseen saakka. Kunkin uuden ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä.

Ensimmäinen ohjelma (RSP 2017) alkaa vuoden 2017 alussa ja siitä ansaitut palkkiot maksetaan keväällä 2020. Ehdollisen järjestelmän piirissä on tyypillisesti vain muutama henkilö vuosittain. Ensimmäisessä ohjelmassa (RSP 2017) palkkioina maksettavien osakkeiden kokonaismäärä on enintään 45 000 osaketta (bruttomäärä, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys ja sen vähentämisen jälkeen jäljelle jäävä nettopalkkio maksetaan osakkeina).

DNA soveltaa osakeomistussuositusta konsernin johtoryhmän jäseniin. Suosituksen mukaan johtoryhmän jäsenten osakeomistuksen yhtiössä on vastattava kunkin jäsenen vuotuisen kiinteän bruttopalkan määrää. Suosituksen mukaisen omistuksen saavuttamiseksi johtoryhmän jäsenten on säilytettävä omistuksessaan vähintään 50 prosenttia yllä mainituista osakepalkkiojärjestelmistä saamistaan palkkio-osakkeista (laskettuna soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämisen jälkeen saadusta netto-osakemäärästä), kunnes henkilön osakeomistus DNA:ssa vastaa osakeomistussuositusta.

Yllä listattujen kolmen järjestelmän palkkioina maksettavien osakkeiden maksimimäärät ovat täsmentyneet 31.1.2017 tiedotetuista määristä laskentamuutoksesta johtuen.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1 000 €	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIKEVAIHTO	1	713 554	674 886
Liiketoiminnan muut tuotot		9 750	9 901
Materiaalit ja palvelut			
Ostot tilikauden aikana		-111 166	-98 853
Varastojen lisäys tai vähennys		647	1 717
Ulkopuoliset palvelut		-215 948	-226 448
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-326 467	-323 583
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-82 367	-74 294
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-13 200	-13 634
Muut henkilösivukulut		-5 206	-4 065
Henkilöstökulut yhteensä		-100 774	-91 993
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	2	-123 879	-128 235
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-123 879	-128 235
Liiketoiminnan muut kulut	3	-133 532	-112 087
LIIKETULOS		38 652	28 890

TILINPÄÄTÖS

1 000 €	Liite	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Rahoitustuotot ja -kulut	4		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		6	6
Muut korko- ja rahoitustuotot		713	663
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-10 004	-11 792
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-9 285	-11 124
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		29 367	17 766
Tilinpäätössiirrot	5		
Konserniavustus		29 475	1 729
Tilinpäätössiirrot yhteensä		29 475	1 729
Tuloverot	6	-13 156	-4 763
TILIKAUDEN TULOS		45 686	14 732

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1 000 €

Liite

2016

2015

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet	7		
Kehittämismenot		59	168
Liikearvo		115 337	121 885
Aineettomat oikeudet		55 817	70 660
Muut aineettomat hyödykkeet		25 740	22 005
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		196 953	214 717
Aineelliset hyödykkeet	7		
Maa- ja vesialueet		713	717
Rakennukset ja rakennelmat		13 352	8 933
Koneet ja kalusto		241 675	244 339
Muut aineelliset hyödykkeet		873	873
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		92 247	83 454
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		348 860	338 316
Sijoitukset	8		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		82 653	82 653
Osuudet omistusyhteisyriksissä		3 982	3 982
Muut osakkeet ja osuudet		1 427	1 427
Sijoitukset yhteensä		88 063	88 063
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		633 876	641 097

TILINPÄÄTÖS

1 000 €

Liite

2016

2015

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet		21 691	21 044
Vaihto-omaisuus yhteensä		21 691	21 044

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset		29 416	31 668
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	25 395	12 395
Muut saamiset		5 161	6 536
Laskennalliset verosaamiset	16	6 454	6 038
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		66 425	56 637

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset		150 799	135 470
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	53 047	4 432
Muut saamiset		707	6 478
Siirtosaamiset	10	12 867	16 249
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		217 419	162 629

Rahat ja pankkisaamiset		41 834	22 678
--------------------------------	--	---------------	--------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		347 370	262 989
-------------------------------------	--	----------------	---------

VASTAAVAA YHTEENSÄ		981 247	904 085
---------------------------	--	----------------	---------

1 000 €	Liite	2016	2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	11		
Osakepääoma		72 702	72 702
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		136 561	86 494
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		26 611	51 942
Tilikauden voitto/tappio		45 686	14 732
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		281 560	225 870
PAKOLLISET VARAUKSET			
	12	9 327	10 686
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
	13		
Lainat rahoituslaitoksilta		329 048	364 286
Saadut ennakot		297	321
Muut pitkäaikaiset velat		23 157	12 517
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		352 501	377 123
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		40 221	75 143
Saadut ennakot		5 676	5 093
Ostovelat		69 421	70 256
Velat saman konsernin yrityksille	14	117 820	73 265
Muut lyhytaikaiset velat		10 207	6 281
Siirtovelat	15	94 512	60 368
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		337 858	290 405
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		690 359	667 529
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		981 247	904 085

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, FAS

1 000 €

1.1.–31.12.2016

1.1.–31.12.2015

Liiketoiminnan rahavirta

Tilikauden tulos	45 686	14 732
Oikaisut 1)	115 295	132 725
Nettokäyttöpääoman muutos 2)	835	32 674
Maksetut korot	-8 417	-6 752
Saadut korot	718	799
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-616	-1 307
Maksetut tuloverot	2 215	2 133
Liiketoiminnan nettorahavirta (A)	155 717	175 003

Investointien rahavirta

Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-107 839	-124 582
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	196	25
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	212	1 853
Muut sijoitukset	0	-1 250
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 727	0
Myönnetyt lainat	-13 000	0
Investointien nettorahavirta (B)	-123 158	-123 954

Rahoituksen rahavirta

Maksullinen osakeanti	50 067	158
Osakeannin transaktiokulut	-1 000	0
Osingonjako	-40 063	-30 041
Lainojen nosto	105 888	312 780
Lainojen lyhennykset	-130 023	-326 191
Saadut konserniavustukset	1 729	5 587
Rahoituksen nettorahavirta (C)	-13 402	-37 707

1 000 €	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Rahavarojen muutos (A+B+C)	19 157	13 341
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	22 678	9 336
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	41 834	22 678
1) Oikaisut		
Poistot	123 879	128 235
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-191	-1 077
Liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa	-29 475	-1 729
Rahoitustuotot ja -kulut	9 285	11 124
Verot	13 156	4 763
Varausten muutos	-1 359	-8 591
Yhteensä	115 295	132 725
2) Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-27 503	18 247
Vaihto-omaisuuden muutos	-647	-1 578
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	28 986	16 005
Yhteensä	835	32 674

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET, FAS

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	1–20 vuotta
Liikearvo	4–20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Rakennukset	25 vuotta
Rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja laitteet	3–15 vuotta

Liikearvoon aktivoidun fuusiotappion poistoaika on 20 vuotta, koska johdon näkemyksen mukaan taloudellinen hyöty hankinnasta on vähintään 20 vuotta.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusarvopaperit on arvostettu markkinahintaan. Arvonmuutokset merkitään suoraan tuloslaskelmaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Kehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna. Kolmea tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan kolmen vuoden aikana.

Eläkkeet

Yhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat kulut perustuvat aktuaarien tekemiin laskelmiin. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruusena. Laskennallinen verosaaminen muodostuu pakollisista varauksista ja hyllypoistoista ja muista väliaikaisista eroista.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1 000 €	2016	2015
Käyttö- ja ylläpitokulut	40 337	39 563
Vuokratulut	52 402	39 918
Ulkopuoliset palvelut	15 263	4 043
Muut kuluerät	25 530	28 563
Yhteensä	133 532	112 087

Vuokratulua kasvattivat vuonna 2016 masto- ja antennipaikkavuokrat sekä edellistä vuotta pienempi tyhjien toimitilojen varauksen purku. Ulkopuolisia palveluja kasvattivat listautumiseen liittyvät kulut.

Tilintarkastajan palkkiot

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastuspalkkiot	207	160
Tilintarkastuslain 1.1,2§:ssä tarkoitetut toimeksiannot	11	6
Veroneuvonta	123	90
Muut palkkiot	1 252	183
Yhteensä	1 594	439

Oikaisu aiemmin raportoituihin tietoihin

DNA Oyj:n rahavirtalaskelman mallia on muutettu vuonna 2015 esitetystä.

Yhtiö on uudelleen luokitellut tiettyjä rahavirtaeriä vastaamaan yhtiön nykyistä esittämistapaa.

	Raportoitu	Erien uudelleen luokittelu	Oikaistu
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos	14 732	0	14 732
Oikaisut	131 676	1 048	132 725
Rahoitustuotot ja -kulut	10 076	1 048	11 124
Nettokäyttöpääoman muutos	35 493	-2 820	32 674
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	18 825	-2 820	16 005
Maksetut korot	-10 743	3 991	-6 752
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	0	-1 307	-1 307
Liiketoiminnan nettorahavirta	174 090	913	175 003
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-123 669	-913	-124 582
Investointien nettorahavirta	-123 042	-913	-123 954

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia tilikauden 2015 kanssa.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttapohjaiset erät on muutettu EKP:n viitekurssilla Suomen rahan määräisiksi.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LIIKEVAIHTO

1 000 €	2016	2015
Kotimaa	697 375	658 770
Ulkomaat	16 179	16 117
Yhteensä	713 554	674 886

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin

Yhteensä	1 388	1 438
-----------------	--------------	--------------

2. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2016	2015
Poistot aineettomista hyödykkeistä	44 218	44 776
Poistot aineellisista hyödykkeistä	79 661	83 460
Yhteensä	123 879	128 235

4. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2016	2015
Osinkotuotot		
Osakkuusyrietyksiltä	4	4
Muilta	2	2
Yhteensä	6	6
 Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	343	255
Korkotuotot muilta	371	408
Yhteensä	713	663
 Muut korko- ja rahoituskulut		
Korkokulut muille	8 343	9 437
Muut rahoituskulut muille	1 661	2 356
Yhteensä	10 004	11 792

5. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

1 000 €	2016	2015
Konserniavustus	29 475	1 729
Tilinpäätössiirrot yhteensä	29 475	1 729

6. TULOVEROT

1 000 €	2016	2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	13 411	3 466
Tulovero edellisiltä tilikausilta	160	0
Laskennallisen verosaamisen muutos	-416	1 297
Välittömät verot	13 156	4 763

7. PYSYVÄT VASTAAVAT (KÄYTTÖOMAISUUS)

1 000 €	2016	2015
Kehittämismenot		
Hankintameno 1.1.	3 828	3 689
Siirrot erien välillä	0	139
Hankintameno 31.12.	3 828	3 828
Kertyneet poistot		
Kertyneet poistot 1.1.	3 660	3 468
Tilikauden poisto	108	193
Kertyneet poistot 31.12.	3 769	3 660
Kirjanpitoarvo 31.12.	59	168
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	150 768	150 768
Hankintameno 31.12.	150 768	150 768
Kertyneet poistot		
Kertyneet poistot 1.1.	28 883	22 306
Tilikauden poisto	6 548	6 577
Kertyneet poistot 31.12.	35 431	28 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	115 337	121 885
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	225 052	218 372
Siirrot erien välillä	5 650	6 680
Vähennykset	-127	0
Hankintameno 31.12.	230 575	225 052

1 000 €	2016	2015
Kertyneet poistot 1.1.	154 392	133 194
Tilikauden poisto	20 492	21 198
Vähennysten kertyneet poistot	-127	0
Kertyneet poistot 31.12.	174 758	154 392
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 817	70 660
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	161 016	149 749
Siirrot erien välillä	20 804	11 267
Vähennykset	-4 309	0
Hankintameno 31.12.	177 510	161 016
Kertyneet poistot 1.1.	139 011	122 203
Tilikauden poisto	17 069	16 808
Vähennysten kertyneet poistot	-4 309	0
Kertyneet poistot 31.12.	151 770	139 011
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 740	22 005
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	196 953	214 717

TILINPÄÄTÖS

1 000 €	2016	2015
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	717	717
Vähennykset	-4	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	713	717
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	18 173	16 223
Siirrot erien välillä	6 057	1 950
Hankintameno 31.12.	24 230	18 173
Kertyneet poistot 1.1.	9 240	8 045
Tilikauden poisto	1 638	1 196
Kertyneet poistot 31.12.	10 878	9 240
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 352	8 933
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	976 889	923 921
Siirrot erien välillä	75 360	55 090
Vähennykset	-774	-2 122
Hankintameno 31.12.	1 051 474	976 889
Kertyneet poistot 1.1.	732 550	652 408
Tilikauden poisto	78 023	82 264
Vähennysten kertyneet poistot	-774	-2 122
Kertyneet poistot 31.12.	809 799	732 550
Kirjanpitoarvo 31.12.	241 675	244 339

1 000 €

2016

2015

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	873	873
Hankintameno 31.12.	873	873

Ennakkomaksut ja keskeneräiset

Hankintameno 1.1.	83 454	41 625
Lisäykset	116 664	116 955
Siirrot erien välillä	-107 871	-75 126
Hankintameno 31.12.	92 247	83 454
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	348 860	338 316

8. SIJOITUKSET

1 000 €	2016	2015
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Kirjanpitoarvo 1.1.	82 653	82 653
Kirjanpitoarvo 31.12.	82 653	82 653
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 982	3 794
Lisäykset	0	1 250
Vähennykset	0	-1 062
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 982	3 982
Muut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 427	1 427
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 427	1 427
Emoyhtiön omistusosuudet		
Konserniyritykset		
DNA Kauppa Oy	100 %	100 %
Huuked Labs Oy	100 %	100 %
DNA Welho Oy	100 %	100 %
Forte Netservices OOO	100 %	100 %

Kaikki konserniyritykset on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

	2016	2015
Osuudet yhteisjärjestelyissä:		
Suomen Yhteisverkko Oy	49 %	49 %
Osakkuusyhtiöt		
Suomen Numerot Numpac Oy	33,33 %	33,33 %
Kiinteistö Oy Otavankatu 3	36 %	36 %
Kiinteistö Oy Siilinjärven Toritie	38 %	38 %

Suomen Numerot Numpac Oy on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

9. SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ

1 000 €	2016	2015
Pitkäaikaiset lainasaamiset	25 395	12 395
Myyntisaamiset	18 969	830
Siirtosaamiset	1 877	1 872
Konsernitilisaamiset	2 727	0
Konserniavustussaaamiset	29 475	1 729
Yhteensä	78 441	16 827

10. SIIRTOAAMISET

1 000 €	2016	2015
Ostolaskujen jaksotus	9 194	9 078
Muut saamiset	3 673	7 171
Yhteensä	12 867	16 249

Kuluksi kirjaamattomat menot

Liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen ja muiden lainojen
liikkeeseenlaskukulujen

pitkäaikaisiin siirtosaamisiin aktivoidusta määrästä on jäljellä	1 396	2 285
lyhytaikaisiin siirtosaamisiin aktivoidusta määrästä on jäljellä	889	889

11. OMA PÄÄOMA

1 000 €	2016	2015
Osakepääoma 1.1.	72 702	72 702
Osakepääoma 31.12.	72 702	72 702
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1	86 494	86 336
Osakeanti	50 067	158
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12	136 561	86 494
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 1.1.	66 674	81 983
Osingonjako	-40 063	-30 041
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 31.12	26 611	51 942
Tilikauden voitto / tappio	45 686	14 732
Oma pääoma yhteensä	281 560	225 870
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Edellisten tilikausien tulos	26 611	51 942
Tilikauden voitto / tappio	45 686	14 732
SVOP-rahasto	136 561	86 494
Jakokelpoinen oma pääoma	208 858	153 168

12. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 €	2016	2015
Laitetiloista ja mastoista arvioidut todennäköiset purkukustannukset	4 978	5 223
Tappiolliset sopimukset*	3 207	4 935
Eläkevaraus	142	152
Uudelleenjärjestelyvaraus	414	0
Muut varaukset	586	376
Pakolliset varaukset yhteensä	9 327	10 686

* Tehty varaus tyhjästä toimitiloista koko sopimusajalle vuoteen 2025 asti. Osa tiloista on saatu edelleenvuokrattua 2015 ja 2016.

13. PITKÄAIKAISET VELAT

1 000 €	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat	250 000	250 000
Lainat rahalaitoksilta	79 048	114 286
Muut pitkäaikaiset velat	23 157	12 517
Saadut ennakot	297	321
Pitkäaikaiset velat yhteensä	352 501	377 123

Pitkäaikaiset velat, myöhemmin kuin viiden vuoden päästä eräännyvät

Joukkovelkakirjalaina	0	150 000
-----------------------	---	---------

14. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE

1 000 €	2016	2015
Ostovelat	12 856	2 219
Siirtovelat	7 891	19 997
Konsernitilivelat	97 073	51 049
Yhteensä	117 820	73 265

15. SIIRTOVELAT

1 000 €	2016	2015
Lomapalkat ja tulospalkkiot	29 377	18 288
Korkokulut	3 888	3 962
Myyntin jaksotukset	5 380	7 006
Välittömät verot	10 230	0
Muut liiketoimintamenojen jaksotukset	45 637	31 112
Yhteensä	94 512	60 368

16. LASKENNALLISET VEROVELAT / -SAAMISET

1 000 €	2016	2015
Laskennallinen verosaaminen pakollisista varauksista	1 865	2 137
Laskennallinen verosaaminen hyllypoistoista	2 110	2 980
Laskennallinen verosaaminen muista väliaikaisista eroista	2 478	921
Yhteensä	6 454	6 038

17. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1 000 €	2016	2015
Annetut vakuudet		
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet		
Pankkitakaukset	1 197	855
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	831	1 034
Myöhemmin maksettavat	517	683
Yhteensä	1 348	1 718

Leasingsopimukset ovat kolmen vuoden sopimuksia.

Muut vastuut

Lainoihin sisältyy kovenanttiehtoja. Sovitut erityisehdot liittyvät konsernin vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen. Kovenanttien rikkoutuminen voi nostaa rahoituksen kustannuksia tai johtaa lainojen irtisanomiseen. Kovenanttiehdot ovat täyttyneet ja niitä seurataan.

Vuokravastuut *	115 320	124 073
-----------------	---------	---------

*) Sisältää pakollisiin varauksiin kirjattujen tappiollisten sopimusten vuokravastuuta 3,2 milj. eur vuonna 2016 ja 4,9 milj. eur vuonna 2015.

Arvonlisäveron palautusvastuu	758	969
-------------------------------	-----	-----

Lisäksi, DNA:n sopimukset joidenkin sen päätavarantoimittajien kanssa sisältävät minimitilauasmääriä sopimuskaudelle. Koska DNA:lla on oikeus päättää tilattavista yksiköistä/malleista ja niiden hinta vaihtelee, DNA ei kykene määrittämään täsmällistä euromäärää näille sitoumuksille.

18. LÄHIPIIRITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2016	DNA Welho Oy	DNA Kauppa Oy	Forte Netservices OOO	Suomen Yhteisverkko Oy	Yhteensä
1 000 €					
Myynnit	39 051	2 839	0	3 178	45 067
Ostot	-126	-36 771	-111	-11 029	-48 036
Korot	210	24	0	102	336
Konserniavustus	29 475	0	0	0	29 475
Yhteensä	68 609	-33 908	-111	-7 749	26 842

2015	DNA Welho Oy	DNA Kauppa Oy	Forte Netservices OOO	Suomen Yhteisverkko Oy	Yhteensä
1 000 €					
Myynnit	23 108	2 770	18	514	26 410
Ostot	-254	-34 064	-78	-2 827	-37 223
Korot	222	2	1	36	261
Konserniavustus	0	1 729	0	0	1 729
Yhteensä	23 076	-29 563	-59	-2 276	-8 822

Yhtiö hankkii ulkopuolisille myymänsä tuotteet lähipiiriyhtiöiltään. Lähipiirin kanssa toteutetut transaktiot vastaavat ehdoiltaan riippumattomien osapuolien kanssa tehtäviä liiketoimia.

Johdon palkat ja palkkiot

1 000 €	2016	2015
Toimitusjohtaja Jukka Leinonen	540	543
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	460	480
Korhonen Pertti	14	-
Jarmo Leino	136	159
Jukka Ottela	61	63
Kirsi Sormunen	75	67
Anu Nissinen	60	63
Tero Ojanperä	56	57
Margus Schults	57	57
Anssi Soila	-	14

Yhtiön hallituksen jäsenille tai toimitusjohtajalle ei ole myönnetty rahalainoja.

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä eläkeikä on 60 vuotta, ja johtoryhmän jäsenten 62 vuotta. Heillä on maksupohjainen lisäeläkejärjestely.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 31.1.2017

Pertti Korhonen
hallituksen puheenjohtaja

Jarmo Leino
hallituksen jäsen

Jukka Ottela
hallituksen jäsen

Anu Nissinen
hallituksen jäsen

Kirsi Sormunen
hallituksen jäsen

Tero Ojanperä
hallituksen jäsen

Margus Schults
hallituksen jäsen

Jukka Leinonen
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 14.2.2017

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mika Kaarisalo
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

DNA Oyj:n yhtiökokoukselle

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet DNA Oyj:n (y-tunnus 0592509-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus on € 6 miljoonaa. Olennaisuuden määrittämisessä on käytetty vertailukohteena liikevaihtoa ja tulosta ennen veroja.
- Tarkastuksen laajuus: olemme suorittaneet emoyhtiön DNA Oyj:n ja sen suomalaisten tytäryhtiöiden tilintarkastuksen.

- Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat:

- Myyntituottojen kirjaaminen oikean määräisenä oikealle kaudelle
- Liikearvon arvonalentumistestaus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöstä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 6 miljoonaa (edellinen vuosi € 4 miljoonaa)
--	--

Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	Olennaisuuden määrittämisessä on käytetty vertailukohteena liikevaihtoa ja tulosta ennen veroja.
---	--

Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi sekä liikevaihdon että tuloksen ennen veroja, koska käsityksemme mukaan tilinpäätöksen lukijat käyttävät edellä mainittuja arvioidessaan konsernin suoriutumista. Lisäksi sekä liikevaihto että tulos ennen veroja ovat yleisesti hyväksytyjä vertailukohteita.
--	--

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon DNA-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan

tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Myyntituottojen kirjaaminen oikean määräisenä oikealle kaudella

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 5 Liikevaihto Yhtiön liikevaihto 1.1.-31.12.2016 oli 858,9 (828,8) miljoonaa. Tarkastuksessa keskityttiin myyntituottojen kirjaamiseen, koska konsernin eri myyntiprosessit ovat järjestelmäriippuvaisia ja konsernilla on käytössään useita eri laskutusjärjestelmiä. Identifioimme ja arvioimme seuraavia riskejä, jotka saattaisivat johtaa siihen, että liikevaihtoa ei ole esitetty oikean määräisenä tilinpäätöksessä:

- Myyntiprosessien järjestelmäriippuvuus ja myyntitapahtumien merkittävä määrä edellyttävät, että yhtiöllä on riittävät ja toimivat kontrollit liikevaihdon oikeellisuuden varmentamiseksi. Kontrollien puute saattaisi johtaa havaitsemattomiin systemaattisiin virheisiin.
- Myyntiprosessien järjestelmäriippuvuus ja myyntitapahtumien merkittävä määrä edellyttävät myös, että yhtiöllä on riittävät ja toimivat kontrollit sen varmentamiseksi, että myyntituotot on jaksotettu ja kirjattu myynniksi oikealle kaudelle.

Olemme käyneet läpi konsernin eri myyntiprosesseja ja kartoittaneet niihin liittyviä kontrolleja, joilla yhtiön johto pyrkii varmentamaan, että tapahtumat tulevat kirjattua oikean määräisenä ja oikealle kaudelle yhtiön kirjanpitoon. Osana tarkastusta olemme:

- Testanneet identifioitujen kontrollien toimivuutta sekä arvioineet niiden riittävyyttä havaitsemaan ja/tai ennalta ehkäisemään merkittävät virheellisuudet
- Tarkastaneet pistokokein eri laskutusjärjestelmien laskutuksen oikeellisuutta vertaamalla laskutettuja summia asiakkaiden kanssa tehtyihin sopimuksiin ja/tai hinnastoihin
- Lisäksi olemme tarkastaneet merkittävimmät tilinpäätökseen tehdyt myynnin jaksotukset testaamalla keskeisten jaksotusraporttien toimivuutta sekä suorittamalla sekä analyttisiä tarkastustoimenpiteitä että manuaalisia aineistotarkastustoimenpiteitä jaksotusten oikeellisuuden varmentamiseksi.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Katso konsernitilinpäätöksen liitetieto 15 Aineettomat hyödykkeet ja arvonalentumistestaus

Konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on 327,2 (327,2) miljoonaa. Yhtiön johto on vastuussa arvonalentumistestauksen suorittamisesta. Kuten konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa on kuvattu, arvonalentumiseen viittaavien indikaattorien tunnistaminen sekä vastaisten rahavirtojen arvioiminen ja omaisuuserien (omaisuuseräryhmien) käypien arvojen määrittäminen edellyttävät johdolta merkittäviä harkintaan perustuvia ratkaisuja. Merkittävimpiä oletuksia liikearvon arvonalentumistestauksessa ovat liikevaihdon kasvu, käyttökattteen kehittyminen, diskonttauskoron (WACC) määrittäminen sekä viiden vuoden ennusteajanjakson jälkeiselle ajalle käytettävä pitkän aikavälin kasvuvauhti.

Olemme identifioineet ja arvioineet riskiä, että arvonalentumistestauksessa käytetyt oletukset eivät ole tarkoitukseen sopivia ja että liikearvon määrä on esitetty liian suurena.

Olemme saaneet ja käyneet läpi yhtiön johdon liikearvon arvonalentumistestauslaskelmat. Osana tarkastusta olemme:

- Tutustuneet yhtiön johdon laatimiin laskelmiin ja arvioineet yksityiskohtaisesti niiden laatimisperiaatteita.
- Olemme keskustelleet merkittävimmistä rahavirtojen arvioimisessa käytetyistä oletuksista sekä arvioineet ja verranneet niitä käytettävissä olevaan yhtiön sisäiseen ja ulkoiseen informaation ja yhtiön johdon hyväksymiin pitkän tähtäimen strategiaan suunnitelmiin ja budjettiin.
- Olemme käyneet läpi ja arvioineet diskonttauskoron (WACC) määrittämisen perusteet ja matemaattisen oikeellisuuden.
- Olemme testanneet arvonalentumistestauslaskelmien matemaattisen oikeellisuuden.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksemme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14.2.2017

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Mika Kaarisalo
KHT

DNA Oyj | Läkkipäntie 21, 00620 Helsinki | dna.fi